

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

EDUCACIÓ INFANTIL.

CPC COSTA I LLOBERA
MARRATXÍ.
Maig de 2010

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÍNDEX

OBJECTIUS 3 ANYS	3
Àrea de coneixement de si mateix i autonomia personal	3
“ “ de l’entorn	3
“ Llenguatges: Comunicació i representació	4
OBJECTIUS 4 ANYS	4
Àrea de coneixement de si mateix i autonomia personal	4
“ “ de l’entorn	5
“ Llenguatges: Comunicació i representació	5
OBJECTIUS 5 ANYS	6
Àrea de coneixement de si mateix i autonomia personal	6
“ “ de l’entorn	7
“ Llenguatges: Comunicació i representació	7
CONTINGUTS:	9
Àrea de coneixement de si mateix i autonomia personal	9
“ de l’entorn	13
“ Llenguatges: Comunicació i representació	16
COMPETÈNCIES BÀSIQUES:	21
L’AVALUACIÓ	30
METODOLOGIA	36
ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	38
ORIENTACIÓ EDUCATIVA I FUNCIÓ TUTORIAL	43
PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES PER UNITATS TEMÀTIQUES 3, 4 I 5 ANYS	46

EDUCACIÓ INFANTIL.

OBJECTIUS 3 ANYS

ÀREA DE CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL

1. Incrementar progressivament la consciència de si mateix.
2. Conèixer i representar el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions.
3. Identificar gradualment les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant sentiments d'autoestima i autonomia personal i gaudint de les pròpies descobertes.
4. Identificar i acceptar els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències.
5. Identificar i respectar les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres.
6. Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup.
7. Realitzar, de manera cada cop més autònoma, activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana.
8. Orientar-se i actuar cada cop més autònomament en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines.
9. Ajustar progressivament els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup.
10. Progressar en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació.
11. Adequar progressivament el propi comportament a les necessitats dels altres, evitant comportaments de submissió o domini.

ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN

1. Observar estímuls sensorials del propi entorn i iniciar-se en identificar preguntes sobre algunes situacions i fets significatius.
2. Observar les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació.
3. Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria.
4. Participar activament en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar.
5. Conèixer diferents grups socials pròxims a la seva experiència i algunes de les seves característiques.
6. Conèixer alguns elements de l'entorn socio-cultural proper.
7. Conèixer alguns trets culturals propis de les Illes Balears: festes, tradicions i costums..., participant activament en algunes.
8. Respectar les cultures diferents de la pròpia.
9. Iniciar-se en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge.
10. Descobrir algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana.
11. Identificar alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes.
12. Conèixer els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions, desenvolupant actituds de cura i respecte.
13. Mostrar interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

1. Utilitzar la llengua com a instrument de comunicació.
2. Expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral .
3. Explorar i gaudir de les possibilitats expressives del propi cos i d'objectes.
4. Adquirir progressivament els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres.
5. Comprendre les intencions i missatges d'altres nins i adults.
6. Comprendre alguns texts orals i de tradició cultural mostrant plaer cap a ells.
7. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i l'escriptura en contextos significatius.
8. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal.
9. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges.
10. Interessar-se, apreciar i respectar les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys.
11. Conèixer la cultura i la llengua pròpia de les Illes Balears.
12. Identificar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures.
13. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs, d'expressió i de joc.
14. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

OBJECTIUS 4 ANYS

CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL.

12. Incrementar la consciència de si mateix i formar-se una imatge ajustada i positiva a través del moviment, i del joc.
13. Conèixer i representar el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions, descobrint les seves possibilitats d'acció i d'expressió, coordinant i controlant cada cop amb major precisió gestos i moviments.
14. Identificar gradualment les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant l'autonomia personal i gaudint de les pròpies descobertes i conquestes.
15. Identificar i acceptar els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències o preferències i ser cada cop més capaços de denominar-los, expressar-los.
16. Identificar i respectar les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres.
17. Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup.
18. Realitzar, de manera cada cop més autònoma, activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana, augmentant el sentiment d'autoconfiança i la capacitat d'iniciativa.
19. Orientar-se i actuar cada cop més autònomament en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines, utilitzant de forma adequada termes bàsics relatius a l'organització de l'espai i del temps.
20. Ajustar progressivament els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup.
21. Progressar en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació, l'enfortiment de la salut, l'ordre i el treball.
22. Adequar progressivament el propi comportament a les necessitats i requeriments dels altres, desenvolupant actituds i hàbits de respecte i ajuda, evitant comportaments de submissió o domini.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN

14. Observar i explorar estímuls sensorials i del propi entorn i identificar-ne els principals elements mostrant interès pel seu coneixement, formulant preguntes i fent interpretacions sobre algunes situacions.
15. Observar i explorar les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació, i iniciar-se a l'anticipació i ajudar-los a comprovar resultats.
16. Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria, interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament.
17. Participar activament en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar i, progressivament, en la presa de decisions de caràcter grupal, col·laborant en el manteniment i cura dels objectes i espais col·lectius.
18. Conèixer diferents grups socials pròxims a la seva experiència, algunes de les seves característiques, produccions culturals, valors i formes de vida, generant actituds d'amistat, confiança, respecte i estimació: rols, tasques, càrrecs, ... de les persones.
19. Conèixer alguns elements de l'entorn sociocultural proper identificant el paper de les persones que hi formen part.
20. Identificar i participar activament d'alguns trets culturals propis de les Illes Balears
21. Respectar i iniciar-se en el coneixement de les cultures diferents de la pròpia valorant-les com a font d'enriquiment i d'aprenentatge.
22. Iniciar-se en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge a partir de situacions significatives, manipulant funcionalment elements i col·leccions, identificant-ne atributs i qualitats, i establint relacions d'agrupament, classificació, comparació, ordre i quantificació.
23. Descobrir algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana i participar de forma activa en les experiències.
24. Identificar alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes.
25. Conèixer i valorar els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions, desenvolupant actituds de cura, respecte.
26. Mostrar interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social, valorant la seva importància i la de la seva conservació per a la vida humana.

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

15. Utilitzar la llengua com a instrument de comunicació, de representació, aprenentatge, plaer i expressió.
16. Expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges, triant el que millor s'ajusti a la intenció i a la situació.
17. Explorar i gaudir de les possibilitats expressives del propi cos, d'objectes, materials i instruments.
18. Adquirir progressivament els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres, augmentant el bagatge lèxic.
19. Comprendre les intencions i missatges d'altres nins i adults, adoptant una actitud positiva envers la llengua, tant pròpia com estrangera.
20. Comprendre, reproduir i recrear alguns texts orals i de tradició cultural mostrant actituds d'interès i plaer cap a ells.
21. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i l'escriptura explorant el seu funcionament en contextos significatius i valorant-les com a instrument de comunicació, informació i plaer.
22. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació d'experiències i de situacions reals o imaginàries.

EDUCACIÓ INFANTIL.

23. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges i, progressivament, als elements que les componen.
24. Interessar-se, apreciar i respectar les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys.
25. Conèixer, respectar i estimar la cultura i la llengua pròpia de les Illes.
26. Identificar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures, significatives per l'infant, representades dins el grup o llunyanes.
27. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge i recerca.
28. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

OBJECTIUS 5 ANYS

CONeixEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL.

23. Incrementar progressivament la consciència de si mateix i formar-se una imatge ajustada i positiva a través del moviment, del joc i de la interacció amb els altres.
24. Conèixer i representar el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions, descobrint les seves possibilitats d'acció i d'expressió, coordinant i controlant cada cop amb major precisió gestos i moviments i regulant el moviment, el to i la postura en funció de l'objecte i de l'acció efectuada.
25. Identificar gradualment les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant sentiments d'autoestima i autonomia personal i gaudint de les pròpies descobertes i conquestes.
26. Identificar i acceptar els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències o preferències i ser cada cop més capaços de denominar-los, expressar-los, regular-los i comunicar-los als altres.
27. Identificar i respectar les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres, valorant-los i rebutjant les actituds discriminatòries.
28. Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup.
29. Realitzar, de manera cada cop més autònoma, activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana, augmentant el sentiment d'autoconfiança i la capacitat d'iniciativa, i desenvolupant estratègies per satisfer les seves necessitats bàsiques, per organitzar el treball i comprovar els nous aprenentatges.
30. Orientar-se i actuar cada cop més autònomament en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines, utilitzant de forma adequada termes bàsics relatius a l'organització de l'espai i del temps.
31. Ajustar progressivament els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup.
32. Progressar en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació, l'enfortiment de la salut, l'ordre i el treball, apreciand i gaudint de les situacions quotidianes d'equilibri i benestar físic i emocional.
33. Adequar progressivament el propi comportament a les necessitats i requeriments dels altres, desenvolupant actituds i hàbits de respecte, ajuda, col·laboració i responsabilitat, evitant comportaments de submissió o domini.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN

27. Observar i explorar de forma activa estímuls sensorials i el propi entorn i identificar-ne els principals elements mostrant interès pel seu coneixement, formulant preguntes i generant interpretacions sobre algunes situacions i fets significatius.
28. Observar i explorar les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació, anticipant i comprovant els resultats de les accions realitzades.
29. Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria, interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament i ajustant-hi la pròpia conducta.
30. Participar activament en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar i, progressivament, en la presa de decisions de caràcter grupal (converses, assemblees, negociacions, votacions, torns de paraula, petits debats...), col·laborant en el manteniment i cura dels objectes i espais col·lectius.
31. Conèixer diferents grups socials pròxims a la seva experiència, algunes de les seves característiques, produccions culturals, valors i formes de vida, generant actituds d'amistat, confiança, respecte i estimació.
32. Conèixer alguns elements de l'entorn sociocultural proper identificant el paper de les persones que hi formen part i valorant la seva feina.
33. Identificar i valorar alguns trets culturals propis de les Illes Balears: festes, tradicions i costums..., participant activament en algunes.
34. Respectar les cultures diferents de la pròpia valorant-les com a font d'enriquiment i d'aprenentatge i aproximar-se al coneixement d'entorns llunyans significatius.
35. Iniciar-se en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge a partir de situacions significatives, manipulant funcionalment elements i col·leccions, identificant-ne atributs i qualitats, i establint relacions d'agrupament, classificació, comparació, ordre i quantificació.
36. Descobrir algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana i participar de forma activa en les experiències, plantejant i verificant hipòtesis de solució de situacions i aportant estratègies personals de resolució.
37. Identificar alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes.
38. Conèixer i valorar els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions, desenvolupant actituds de cura, respecte i responsabilitat que contribueixin al seu equilibri i conservació: consum racional, estalvi energètic i d'aigua, reciclatge, reutilització...
39. Mostrar interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social, valorant la seva importància i la de la seva conservació per a la vida humana.

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

29. Utilitzar la llengua com a instrument de comunicació, de representació, aprenentatge, plaer i expressió, i valorar la llengua oral com un mitjà de relació amb els altres i de regulació de la convivència.
30. Expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges, triant el que millor s'ajusti a la intenció i a la situació i servint-se de forma progressiva del gest, el moviment, paraules, imatges, sons...
31. Explorar i gaudir de les possibilitats expressives del propi cos, d'objectes, materials i instruments.
32. Adquirir progressivament els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres, augmentant el bagatge lèxic i ajustant cada cop més el missatge als diferents contextos i interlocutors.
33. Comprendre les intencions i missatges d'altres nins i adults, adoptant una actitud positiva envers la llengua, tant pròpia com estrangera.

EDUCACIÓ INFANTIL.

34. Comprendre, reproduir i recrear alguns texts orals, literaris i de tradició cultural mostrant actituds de valoració, plaer i interès cap a ells.
35. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i l'escriptura explorant el seu funcionament en contextos significatius i valorant-les com a instrument de comunicació, informació i plaer.
36. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació d'experiències i de situacions reals o imaginàries, mostrant una actitud de curiositat envers la manipulació sensorial d'objectes i l'experimentació amb diverses tècniques.
37. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges i, progressivament, als elements que les componen, realitzant activitats creatives, de representació i expressió artística.
38. Interessar-se, apreciar i respectar les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys.
39. Conèixer, respectar i estimar la cultura i la llengua pròpia de les Illes Balears i reconèixer algunes de les seves manifestacions artístiques més rellevants.
40. Identificar i respectar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures, significatives per l'infant, representades dins el grup o llunyanes.
41. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge i recerca, d'expressió i de joc, fent-ne un ús cada cop més responsable i crític.
42. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula, i mostrar interès i gust per participar en aquests intercanvis comunicatius.

EDUCACIÓ INFANTIL.

Hem classificat els continguts en funció del seu grau d'assoliment: inicia (I), desenvolupa (D) i consolida (C)

CONTINGUTS

ÀREA CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL.

BLOC 1. El cos i la pròpia imatge	3 anys	4 anys	5 anys
- El cos humà. Exploració, identificació i progressiva acceptació i consciència de les característiques i funcions del propi cos, de les pròpies sensacions, percepcions i necessitats. L'esquema corporal.	I	D	C
- Representació de l'esquema corporal i percepció dels propis canvis físics (augment de talla, pes...) i de l'adquisició de noves habilitats i competències relacionades amb el pas del temps. Les referències espacials en relació amb el propi cos.	I	D	C
- Acceptació i valoració ajustada i positiva de si mateix i de les pròpies possibilitats i limitacions, esforçant-se per vèncer les dificultats superables.	I	D	C
- Utilització dels sentits en la vida quotidiana i per a percebre les sensacions i percepcions del propi cos i dels altres.	I	D	C
- Reconeixement de la identitat i característiques dels altres, acceptant-les i valorant-les positivament, respectant les diferències personals, físiques, socials i culturals i rebutjant les actituds discriminatòries.	I	D	C
- Identificació, comprensió i expressió dels propis sentiments, emocions, vivències, preferències i interessos, respectant també els dels altres. Control progressiu dels sentiments i emocions i superació de temors.	I	D	C
- Demostració d'afecte a altres infants i adults, valorant les seves demostracions d'afecte i responent-hi amb actitud positiva.	I	D	C
- Identificació, manifestació, regulació i control progressiu de les necessitats bàsiques del cos, mostrant confiança en les pròpies capacitats per a satisfer-les.	I	D	C
- Identificació i comprensió progressiva de la pròpia història personal en relació amb la vida familiar i social i amb les experiències més significatives.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

BLOC 2. Joc i moviment	3 anys	4 anys	5 anys
- Gust pel joc i per l'activitat sensoriomotriu com a base de l'activitat quotidiana, valorant-los com a mitjans de plaer i de relació amb els altres.	I	D	C
- Participació positiva i esforç personal en les experiències sensoriomotrius, en els jocs, en jocs dansats i en l'activitat física.	I	D	C
- Estima i satisfacció per la quietud i el repòs en contrast amb l'activitat motriu dinàmica.	I	D	C
- Comprensió, acceptació i posada en pràctica de normes per jugar, participació en la seva regulació i valoració de la seva necessitat.	I	D	C
- Control progressiu, global i segmentari, del cos, de l'equilibri i de la respiració. Coordinació visomotriu i satisfacció pel progressiu domini corporal, per l'adquisició d'habilitats i per les pròpies descobertes i conquestes.	I	D	C
- Control postural: el cos i el moviment. Progressiu control del to, de l'equilibri i de la respiració i adaptació del to i de la postura a les característiques de l'objecte, de l'altre, de l'acció i de la situació.	I	D	C
- Exploració i presa de consciència de les pròpies possibilitats i limitacions perceptives, motrius i expressives, mostrant confiança en les pròpies possibilitats d'acció. Simulació de rols diferenciats i d'estats d'ànim diversos en situacions de joc. Iniciativa en l'acció i en els nous aprenentatges, mantenint una actitud de superació de les dificultats.	I	D	C
- Valoració i respecte per les possibilitats i limitacions perceptives, motrius i expressives dels altres.	I	D	C
- Nocions bàsiques d'orientació en l'espai i en el temps i de coordinació de moviments.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

BLOC 3. L'activitat i la vida quotidiana	3 anys	4 anys	5 anys
- Les activitats de la vida quotidiana: iniciativa i progressiva autonomia i esforç en la seva realització. Satisfacció per la realització de tasques i actitud positiva envers la regularitat de les experiències de la vida quotidiana.	I	D	C
- Les pròpies competències en relació a les activitats de la vida quotidiana. Acceptació de les pròpies possibilitats i limitacions en la realització de tasques.	I	D	C
- Normes que regulen la vida quotidiana. Planificació seqüencial de l'acció per resoldre tasques i presa de decisions adequades (planificació, desenvolupament i valoració dels resultats).	I	D	C
- Adquisició d'hàbits elementals d'organització, constància, atenció, iniciativa i esforç en la pròpia activitat, valorant el treball ben fet, propi i dels altres.	I	D	C
- Reconeixement i acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i esforç per vèncer les dificultats superables, planificant accions per a superar-les i comprovant els propis aprenentatges.	I	D	C
- Responsabilitat, participació i consens en les tasques de grup i en l'ús compartit d'espais i d'objectes, acceptant les normes que faciliten l'activitat dins l'escola i en la vida quotidiana i regulant progressivament el propi comportament.	I	D	C
- Habilitats per a la interacció i col·laboració amb els adults i amb els iguals, implicant-se de forma positiva en la resolució de conflictes. Actitud positiva per establir relacions d'afecte amb els adults i amb els iguals, acceptant críticament les seves propostes.	I	D	C
- Actitud d'ajuda, col·laboració i cooperació, coordinant els propis interessos amb els dels altres i manifestant les pròpies preferències, vivències i opinions de forma respectuosa enfront dels altres.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

BLOC 4. La cura personal i la salut	3 anys	4 anys	5 anys
- Accions i situacions que afavoreixen la salut i generen el benestar propi i dels altres. Pràctica d'hàbits d'higiene, cura personal, alimentació i descans i col·laboració i participació en les activitats que s'hi relacionen, utilitzant adequadament espais, elements i objectes.	I	D	C
- Petició i acceptació d'ajuda en situacions en què sigui necessari, acceptant i valorant l'ajuda d'altres persones en situacions relacionades amb l'atenció personal i amb la salut.	I	D	C
- Cura de la higiene personal i gust per un aspecte personal acurat.	I	D	C
- Col·laboració en el manteniment de la higiene de l'entorn en que es desenvolupen les activitats quotidianes: ambients nets i ordenats.	I	D	C
- Comprensió i acceptació de les normes de comportament relacionades amb el menjar, els desplaçaments, el descans, la higiene i l'ordre.	I	D	C
- Identificació i valoració crítica davant factors i pràctiques socials quotidianes que afavoreixen o no la salut.	I	D	C
- El dolor corporal i la malaltia: valoració ajustada dels factors de risc per a la pròpia salut i per a la dels altres, adoptant comportaments de prevenció i seguretat en situacions habituals.	I	D	C
- Tranquil·litat i col·laboració en situacions de malaltia i petits accidents, acceptant l'ajuda i protecció dels altres. Adopció de comportaments per a prevenir-los.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN

BLOC 1. Medi físic: elements, relacions i mesura	3 anys	4 anys	5 anys
- Exploració, manipulació i reconeixement d'objectes i matèries de l'entorn a través dels sentits i de les accions, classificant-los i percebent les seves característiques, atributs, graus, qualitats, funcions i usos quotidians, mostrant interès i iniciativa. Identificació de les sensacions que s'experimenten en relació amb els objectes (gusts, olors, sons...).	I	D	C
- Actuació sobre els objectes provocant reaccions, canvis i transformacions, observant i verbalitzant els resultats i les emocions viscudes.	I	D	D
- Actitud positiva i solidària per compartir els objectes i les experimentacions, observacions i vivències personals i col·lectives que s'hi relacionen, amb respecte i cura cap als objectes propis, dels altres i col·lectius i valorant-ne l'ús adequat.	I	D	D
- Interès i gust per resoldre situacions, vivències, necessitats, problemes, interessos... a través dels recursos matemàtics.	I	D	D
- Quantificació de col·leccions. Classificació, comparació, ordenació i comptatge d'elements, com a estratègia d'estimació. Ús contextualitzat i significatiu dels nombres ordinals.	I	D	D
- Ús contextualitzat, oral i escrit, de la sèrie numèrica per comptar i dels nombres cardinals referits a quantitats manejables en situacions reals. Observació i presa de consciència de la funcionalitat dels nombres en la vida quotidiana.	I	D	D
- Exploració i identificació de situacions quotidianes en què és necessari mesurar i ús d'instruments de mesura, mostrant interès i curiositat per ells.	I	D	D
- Identificació de formes planes i tridimensionals en elements de l'entorn i exploració dels cossos geomètrics elementals.	I	D	C
- Nocions bàsiques d'orientació i situació en l'espai: realització de desplaçaments orientats, identificant la pròpia situació i la dels objectes en l'espai i utilitzant nocions espacials.	I	D	C
- Primeres vivències i representacions del temps: estimació intuïtiva i mesura del temps a partir de les rutines i de la ubicació temporal d'activitats de la vida quotidiana.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

- Resolució de problemes utilitzant diverses estratègies i recursos matemàtics. Reflexió i presa de consciència dels processos viscuts en la resolució de problemes. Ús de la representació (dibuixos, diagrames, símbols, gestos...) per organitzar, registrar i comunicar idees matemàtiques.	I	D	D
- Iniciació al treball científic: anticipació, formulació d'hipòtesi i comprovació i comunicació dels resultats de les activitats realitzades.	-	I	D

BLOC 2. Aproximació a la natura	3 anys	4 anys	5 anys
- Identificació d'éssers vius i matèries inerts d'entorns propers i llunyans, significatius per l'infant, valorant la seva importància per la vida.	I	D	C
- Observació de característiques, comportaments, hàbitats, funcions i canvis en els éssers vius. Aproximació al cicle vital dels éssers vius, del naixement a la mort.	I	D	C
- Interès i gust per les relacions amb els animals i les plantes, rebutjant actuacions negatives i mantenint una actitud activa de curiositat, respecte i cura dels elements del medi natural, com a primeres actituds de conservació del medi. Identificació de les necessitats d'alguns animals o plantes de l'entorn, per poder tenir-ne cura.	I	D	C
- Relacions d'equilibri en el medi: identificació de les relacions que es donen entre els animals, les plantes i les persones i els recursos naturals d'alguns hàbitats; sensibilització i valoració de les conseqüències més perceptibles que tenen les intervencions de les persones dins el medi natural.	I	D	D
- Exploració de l'entorn i observació i diferenciació de paisatges naturals i fruits de l'acció humana, dels seus elements i dels canvis que es produeixen en la natura, establint relacions amb el pas del temps i el clima.	I	D	C
- Observació de fenòmens del medi natural (pluja, vent, dia, nit), formulant hipòtesi sobre les seves causes i conseqüències.	I	D-C	C
- Contribució a la consecució i manteniment d'ambients nets, saludables i no contaminats, valorant les actuacions adequades per tenir i mantenir un entorn net i no degradat.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

- Responsabilitat cada cop major en l'ús racional de l'energia i dels recursos, adquirint hàbits de reciclatge i reutilització de materials i realitzant activitats individuals i de grup que contribueixin a l'estalvi dels recursos naturals. Valoració del paper de les persones en la conservació, transformació i recuperació de l'entorn.	I	D	C
- Sensibilització envers la bellesa de la natura i plaer per la realització d'activitats en contacte amb la natura, valorant la seva importància per a la salut i el benestar.	I	D	C
- Interès per incorporar hàbits de recerca individuals i col·lectius (observació, exploració, planificació, formulació d'hipòtesis, recollida d'informació, experimentació i ajustament dels nous coneixements) partint dels propis interessos.	I	D	C

BLOC 3. Cultura i vida en societat	3 anys	4 anys	5 anys
- La família i l'escola com a primers grups socials de pertinença: identificació dels elements, característiques, funcionament i hàbitats.	I	D	C
- Presa de consciència de la necessitat d'existència i funcionament dels grups socials als quals pertany (família, classe, escola, amics, companys, veïnat.), a través d'exemples del paper que desenvolupen en la seva vida quotidiana i reconeixent-s'hi com a membre.	I	D	C
- Establiment i valoració de vincles de relació interpersonal amb els membres dels grups socials als qual pertany, mostrant interès i disposició favorable per establir relacions respectuoses, afectives i recíproques amb nins i nines d'altres cultures, en condicions d'igualtat i amb una actitud d'acceptació de les diferències.	I	D	C
- Interès i respecte per la diversitat cultural, de sexes, llengües, ètnies, rols, professions, tasques, càrrecs, edats... de les persones.	I	D	C
- Observació i exploració de l'entorn sociocultural més immediat: carrer, barri, lloc on es troba l'escola, poble o ciutat, dels elements que hi trobam i d'algunes necessitats, ocupacions i serveis en la vida de la comunitat, acceptant les normes bàsiques establertes que regulen la vida en ella (circulació, serveis...).	I	D	C
- Realització progressivament autònoma de tasques i rutines familiars i escolars habituals i la seva anticipació, amb igualtat de rols i mostrant interès per participar en la vida familiar i escolar i per assumir petites responsabilitats i complir-les, amb actituds d'afecte, iniciativa, disponibilitat i col·laboració.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

- Acceptació, respecte i incorporació progressiva de les pautes de comportament que regeixen la convivència, utilitzant-les de forma contextualitzada. Discriminació de comportaments i actituds adequats o inadequats en els diversos grups als quals pertany i disposició per compartir i per resoldre conflictes quotidians a través del diàleg de forma progressivament autònoma, atenent especialment a la relació equilibrada entre nins i nines i defensant els propis drets i opinions amb actitud progressiva de respecte cap a les opinions diferents.	I	D	D
- Reconeixement, valoració i respecte per les manifestacions culturals de les Illes Balears i pels trets d'identitat de l'entorn: manifestacions artístiques, festes, tradicions, costums, jocs populars... gaudint de participar en elles i en altres activitats socials i culturals.	I	D	C
- Reconeixement, valoració i respecte per alguns trets d'altres cultures o indrets del món significatius per l'infant.	I	D	C
- Identificació d'alguns canvis en les formes de la vida i costums en relació amb el pas del temps.	-	I	D
- Utilització de diverses estratègies per extreure noves informacions: observació, manipulació, exploració de fonts diverses i dels nous coneixements per modificar les pròpies actuacions.	I	D	C

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

BLOC 1. Llenguatge verbal	3 anys	4 anys	5 anys
<i>Escoltar, parlar i conversar</i>			
- Utilització i valoració progressiva de la llengua oral per relacionar-se, evocar i relatar fets, explorar coneixements, expressar i comunicar idees, opinions, necessitats, sentiments, interessos i vivències i per ajudar-se en la regulació de la pròpia conducta i de la dels altres.	I	D	D
- Us progressiu, segons l'edat, de lèxic variat i cada cop més precís, estructurant les frases de forma apropiada, amb entonació adequada i pronúncia clara.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

- Participació, iniciativa i escolta activa en situacions habituals, reals i funcionals de comunicació, acomodant progressivament els enunciats als formats convencionals, als contextos i als interlocutors, amb interès i iniciativa per enriquir les pròpies produccions orals. Comprensió de les intencions comunicatives dels adults i d'altres infants en situacions de la vida quotidiana	I	D	C
- Actitud d'escolta i respecte cap els altres en diàlegs i converses col·lectives, utilitzant adequadament les normes i convencions socials que regulen l'intercanvi lingüístic: torn de paraula, escolta amb atenció i respecte, to de veu, fórmules de cortesia... i amb una actitud positiva envers la comprensió i producció de missatges en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears.	I	D	C
- Atenció i interès envers els textos i narracions orals de tradició cultural (poesies, embarbussaments, endevinalles...) i pels missatges i relats orals produïts per mitjans audiovisuals.	I	D	C
- Comprensió de la idea global de textos orals senzills en llengua estrangera, en rutines i situacions habituals de l'aula i quan es parla de temes coneguts i predictibles, mostrant una actitud positiva cap a aquesta llengua, per la participació en interaccions orals en llengua estrangera i, en general, cap a les llengües presents en l'entorn habitual.	-	I	D
<i>Aproximació a la llengua escrita</i>			
- Aproximació i valoració de la utilitat de la llengua escrita com a mitjà de comunicació, informació i plaer, mostrant interès per explorar els seus elements i utilitzant el vocabulari específic per a referir-se als elements bàsics que configuren el text escrit: títol, portada, il·lustració, paraula...	I	D	C
- Diferenciació entre les formes escrites i altres formes d'expressió gràfica, discriminació fonètica i iniciació al coneixement del codi escrit a través de la identificació de paraules i frases escrites significatives i usuals, percebent semblances i diferències entre elles.	I	D	C
- Observació, manipulació i ús, gradualment autònom, de diferents suports de la llengua escrita: llibres, revistes, diaris, cartells, etiquetes, mitjans audiovisuals i informàtics... com a eines d'aproximació a les característiques del llenguatge escrit i per obtenir informació, utilitzant de forma progressivament ajustada la informació que proporcionen.	I	D	D

EDUCACIÓ INFANTIL.

- Narracions, explicacions, instruccions o descripcions llegides per altres persones: interès i atenció en l'escolta de textos llegits pels altres.	I	D	C
- Iniciació a l'ús de l'escriptura i la lectura amb finalitats reals, funcionals, pràctiques i significatives, mitjançant diverses tipologies textuais senzilles i segons la maduresa de cada infant, mostrant interès i disposició per l'ús de convencions del sistema de la llengua escrita (linealitat, orientació, organització de l'espai, traç...), i mostrant gust i interès per la producció de missatges amb traç cada cop més precís i llegible.	I	D	C
<i>Aproximació a la literatura</i>			
- Els textos: escolta i comprensió de textos de tipologies diverses, tradicionals i contemporanis (contes, relats, rondalles, llegendes, poesies, rimes o endevinalles, dites, refranys, embarbussaments...) com a font de plaer i d'aprenentatge, mostrant interès per fer-ho.	I	D	C
- Interès per compartir interpretacions, sensacions i emocions provocades per les produccions literàries.	-	D	D
- Recitació de textos de caire poètic, de tradició cultural o d'autor, mostrant plaer per les sensacions que produeixen el ritme, la rima i la bellesa de les paraules.	I	D	D
- Participació creativa en jocs lingüístics per a divertir-se i per a aprendre.	-	D	D
- Dramatització de textos literaris senzills, mostrant interès i plaer per expressar-se amb l'ajuda de recursos extralingüístics.	I	D	D
- Utilització de la biblioteca amb respecte i cura, valorant-la com un recurs informatiu, d'entreteniment, plaer i recerca.	I	D	C
- Cura dels llibres i contes i desig per utilitzar-los de manera autònoma.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

BLOC 2. Llenguatge audiovisual i tecnologies de la informació i comunicació.	3 anys	4 anys	5 anys
- Iniciació en l'ús d'alguns instruments tecnològics com a elements de comunicació (ordinador, càmera, reproductors de so i d'imatge).	I	D	D
- Presa progressiva de consciència de la necessitat d'un ús moderat i selectiu dels mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació i la comunicació.	I	I	I
- Aproximació i interès per la interpretació de missatges, textos i relats orals produïts per mitjans audiovisuals (produccions audiovisuals: pel·lícules, dibuixos animats, videojocs, CD Rom, jocs d'ordinador), distingint progressivament entre la realitat i la representació i valorant de forma cada cop més crítica els seus continguts i la seva estètica.	I	I	D

BLOC 3. Llenguatge artístic.	3 anys	4 anys	5 anys
- Recerca de processos personals de creació a través de l'experimentació i de l'exploració de les possibilitats cinètiques, simbòliques, dramàtiques i plàstiques dels materials de l'entorn, descobrint alguns elements que configuren el llenguatge plàstic (línia, forma, fons, color, textura, espai material i volum), i mostrant interès i esforç per millorar i enriquir les pròpies produccions.	I	D	D
- Expressió i comunicació de fets, sentiments, emocions, vivències i fantasies a través del dibuix i de produccions plàstiques realitzades amb diferents materials i tècniques, amb una actitud de curiositat, iniciativa i interès i mostrant gust, interès i respecte per les produccions pròpies i les dels altres.	I	D	D
- Interès per incorporar hàbits de treball en l'elaboració de produccions artístiques individuals i col·lectives (planificació, experimentació i ajustament), tenint cura i ordre dels materials i instruments utilitzats.	I	D	D
- Apropament a referents artístics de tots els temps i interpretació de diferents tipus d'obres artístiques, plàstiques o musicals, presents en l'entorn o d'entorns llunyans, valorant-les de forma cada cop més ajustada.	I	D	D
- Observació, interès i valoració de les manifestacions culturals de les Illes Balears. Interès i respecte per les manifestacions culturals d'altres comunitats o països.	I	D	D

EDUCACIÓ INFANTIL.

- Exploració de les possibilitats sonores de la pròpia veu i de la dels companys, del propi cos, d'objectes quotidians i d'instruments musicals. Ús d'aquests sons per a la interpretació i creació musicals.	I	D	D
- Reconeixement de sons de l'entorn natural i social i d'alguns instruments musicals; discriminació dels seus trets distintius, d'alguns contrastos bàsics (llarg/curt, fort/suau, agut/greu) i del so/silenci.	I	D	C
- Audició atenta de fragments o d'obres musicals.	I	D	C
- Participació activa i plaer per la interpretació i per la participació en cançons, danses i jocs musicals (cantarelles, jocs de triar...).	I	D	C
- Apreciació de la bellesa i plaer envers les manifestacions artístiques: audicions musicals, representacions teatrals, obres plàstiques, lectures literàries, exposicions...	I	D	C

BLOC 4. Llenguatge corporal.	3 anys	4 anys	5 anys
- Descobriment i experimentació de gestos i moviments com a recursos corporals per a l'expressió i la comunicació de sentiments, emocions, estats d'ànim i necessitats, mostrant confiança en les pròpies possibilitats expressives.	I	D	C
- Utilització de les possibilitats motrius del propi cos en relació a l'espai i el temps amb intenció comunicativa i mostrant-hi gust i interès.	I	D	C
- Representació espontània de personatges, fets i situacions en jocs simbòlics, individuals i compartits. Participació en activitats de dramatització, danses, joc simbòlic i altres jocs d'expressió corporal (jocs individuals i compartits, joc lliure i joc reglat).	I	D	C
- Gust per l'assistència a representacions dramàtiques.	I	D	C

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Les competències bàsiques ajuden als alumnes en la seva realització i en el seu desenvolupament personal. Són les següents:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència matemàtica.
- Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.
- Competència digital :tractament de la informació.
- Competència social i ciutadana.
- Competència cultural i artística.
- Competència per aprendre a aprendre.
- Competència en autonomia i iniciativa personal.

Els objectius del nostre currículum s'orienten a facilitar l'adquisició d'aquestes competències.

A l'**Àrea de coneixement de si mateix i autonomia personal** es desenvolupa bàsicament la *competència d'autonomia i iniciativa personal*: les situacions d'observació i expressió artística, d'experimentació i verbalització afavoreixen el coneixement d'un mateix, dels propis interessos, emocions i sentiments; permeten l'exploració i indagació dels mecanismes apropiats per trobar solucions, adquirir coneixements i elaborar plans. De tot això se'n promou el desenvolupament a les activitats que requereixen la realització de rutines, la pràctica d'habilitats de planificació, i l'explicació d'experiències familiars.

En aquesta àrea també es facilita l'adquisició de la *competència social i ciutadana* amb els objectius que s'assoleixen de manera col·lectiva o en petits grups desenvolupant diverses habilitats socials com participar, escoltar, respectar les intervencions dels altres, seguir les normes d'un joc,... la qual cosa permetrà als infants o als alumnes relacionar-se amb els altres d'una forma cada cop més equilibrada i satisfactòria, interioritzant progressivament les pautes de comportament social i ajustant així la seva conducta a elles.

A continuació especificam les competències que faciliten l'adquisició de cada un dels objectius del nostre currículum:

OBJECTIUS 3 ANYS

34. Incrementar progressivament la consciència de si mateix. ***Autonomia i iniciativa personal***
35. Conèixer i representar el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions. ***Autonomia i iniciativa personal i competència cultural i artística.***
36. Identificar gradualment les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant sentiments d'autoestima i autonomia personal i gaudint de les pròpies descobertes. ***Autonomia i iniciativa personal***
37. Identificar i acceptar els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències. ***Autonomia i iniciativa personal***
38. Identificar i respectar les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres. ***Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana***
39. Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup. ***Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana***
40. Realitzar, de manera cada cop més autònoma, activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana. ***Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana***
41. Orientar-se i actuar cada cop més autònomament en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines. ***Autonomia i iniciativa personal i competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.***

EDUCACIÓ INFANTIL.

42. Ajustar progressivament els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup. **Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana**
43. Progressar en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació. **Autonomia i iniciativa personal**
44. Adequar progressivament el propi comportament a les necessitats dels altres, evitant comportaments de submissió o domini. **Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana**

OBJECTIUS 4 ANYS

45. Incrementar la consciència de si mateix i formar-se una imatge ajustada i positiva a través del moviment, i del joc. **Autonomia i iniciativa personal**
46. Conèixer i representar el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions, descobrint les seves possibilitats d'acció i d'expressió, coordinant i controlant cada cop amb major precisió gestos i moviments. **Autonomia i iniciativa personal**
47. Identificar gradualment les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant l'autonomia personal i gaudint de les pròpies descobertes i conquestes. **Autonomia i iniciativa personal**
48. Identificar i acceptar els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències o preferències i ser cada cop més capaços de denominar-los, expressar-los. **Autonomia i iniciativa personal i tractament de la informació i competència digital**
49. Identificar i respectar les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres. **Autonomia i iniciativa personal**
50. Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup. **Autonomia i iniciativa personal i competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic**
51. Realitzar, de manera cada cop més autònoma, activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana, augmentant el sentiment d'autoconfiança i la capacitat d'iniciativa. **Autonomia i iniciativa personal, competència social i ciutadana i competència per aprendre a aprendre**
52. Orientar-se i actuar cada cop més autònomament en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines, utilitzant de forma adequada termes bàsics relatius a l'organització de l'espai i del temps. **Autonomia i iniciativa personal i competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic**
53. Ajustar progressivament els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup. **Autonomia i iniciativa personal i competència per aprendre a aprendre**
54. Progressar en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació, l'enfortiment de la salut, l'ordre i el treball. **Autonomia i iniciativa personal i competència per aprendre a aprendre**
55. Adequar progressivament el propi comportament a les necessitats i requeriments dels altres, desenvolupant actituds i hàbits de respecte i ajuda, evitant comportaments de submissió o domini. **Autonomia i iniciativa personal, competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic i iniciativa personal, competència social i ciutadana i competència per aprendre a aprendre**

EDUCACIÓ INFANTIL.

OBJECTIUS 5 ANYS

56. Incrementar progressivament la consciència de si mateix i formar-se una imatge ajustada i positiva a través del moviment, del joc i de la interacció amb els altres. **Autonomia i iniciativa personal**
57. Conèixer i representar el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions, descobrint les seves possibilitats d'acció i d'expressió, coordinant i controlant cada cop amb major precisió gestos i moviments i regulant el moviment, el to i la postura en funció de l'objecte i de l'acció efectuada. **Autonomia i iniciativa personal i competència en comunicació lingüística.**
58. Identificar gradualment les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant sentiments d'autoestima i autonomia personal i gaudint de les pròpies descobertes i conquestes. **Autonomia i iniciativa personal i competència per aprendre a aprendre.**
59. Identificar i acceptar els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències o preferències i ser cada cop més capaços de denominar-los, expressar-los, regular-los i comunicar-los als altres. **Autonomia i iniciativa personal i competència en comunicació lingüística.**
60. Identificar i respectar les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres, valorant-los i rebutjant les actituds discriminatòries. **Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana.**
61. Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup. **Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana.**
62. Realitzar, de manera cada cop més autònoma, activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana, augmentant el sentiment d'autoconfiança i la capacitat d'iniciativa, i desenvolupant estratègies per satisfer les seves necessitats bàsiques, per organitzar el treball i comprovar els nous aprenentatges. **Autonomia i iniciativa personal , competència social i ciutadana i competència per aprendre a aprendre.**
63. Orientar-se i actuar cada cop més autònomament en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines, utilitzant de forma adequada termes bàsics relatius a l'organització de l'espai i del temps. **Autonomia i iniciativa personal , competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència social i ciutadana.**
64. Ajustar progressivament els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup. **Autonomia i iniciativa personal competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència social i ciutadana.**
65. Progressar en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació, l'enfortiment de la salut, l'ordre i el treball, apreciand i gaudint de les situacions quotidianes d'equilibri i benestar físic i emocional. **Autonomia i iniciativa personal competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència social i ciutadana.**
66. Adequar progressivament el propi comportament a les necessitats i requeriments dels altres, desenvolupant actituds i hàbits de respecte, ajuda, col·laboració i responsabilitat, evitant comportaments de submissió o domini. **Autonomia i iniciativa personal i competència social i ciutadana.**

EDUCACIÓ INFANTIL.

A l'**Àrea del coneixement de l'entorn** es desenvolupen les següents competències: *competència social i ciutadana* (ja explicada). *Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic* aquesta competència es veurà potenciada mitjançant els aprenentatges centrats en la forma de relacionar-se els alumnes amb el món que els envolta. En situacions de joc i en l'observació i la manipulació d'objectes, en la interacció amb les persones, en l'exploració de l'espai i del temps i amb accions que facin possible el coneixement i la valoració dels components bàsics del medi natural i algunes de les seves transformacions. Tot això potenciarà en l'alumne la valoració del món que l'envolta i desenvoluparà actituds de cura respecte i responsabilitat en la seva conservació.

La *competència matemàtica* es veurà afavorida a partir de la manipulació d'objectes, de la identificació dels seus atributs i qualitats, de l'establiment de relacions de classificació i ordre, de l'ús de quantificadors bàsics (quantitat, tamany, espai, temps) la representació de l'espai i el reconeixement i l'ús de continguts vinculats a la geometria (llenguatge plàstic) i al ritme (música). També es treballa a les activitats que exigeixen el comptatge d'elements, la iniciació a l'addició i sostracció, la realització de sèries, la resolució de problemes, la identificació de les grafies dels nombres, la iniciació a la compra-venta i la identificació de formes geomètriques planes i amb volum.

La *competència per aprendre a aprendre* desenvolupa la capacitat d'observar i analitzar amb l'objectiu de resoldre petits problemes o curiositats plantejades d'una manera cada vegada més autònoma.

OBJECTIUS 3 ANYS

40. Observar estímuls sensorials del propi entorn i iniciar-se en identificar preguntes sobre algunes situacions i fets significatius. **Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència per aprendre a aprendre**
41. Observar les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació. **Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència per aprendre a aprendre**
42. Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria. **Competència social i ciutadana**
43. Participar activament en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar. **Competència social i ciutadana**
44. Conèixer diferents grups socials pròxims a la seva experiència i algunes de les seves característiques. **Competència social i ciutadana**
45. Conèixer alguns elements de l'entorn socio-cultural proper. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística.**
46. Conèixer alguns trets culturals propis de les Illes Balears: festes, tradicions i costums..., participant activament en algunes. **Competència cultural i artística**
47. Respectar les cultures diferents de la pròpia. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística**
48. Iniciar-se en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge. **Competència per aprendre a aprendre i competència matemàtica.**
49. Descobrir algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana. **Competència per aprendre a aprendre, tractament de la informació i competència digital i competència matemàtica.**
50. Identificar alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes. **Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i autonomia i iniciativa personal.**
51. Conèixer els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions, desenvolupant actituds de cura i respecte. **Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència per aprendre a aprendre i autonomia i iniciativa personal.**
52. Mostrar interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social. **Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència social i ciutadana**

EDUCACIÓ INFANTIL.

OBJECTIUS 4 ANYS

53. Observar i explorar estímuls sensorials i del propi entorn i identificar-ne els principals elements mostrant interès pel seu coneixement, formulant preguntes i fent interpretacions sobre algunes situacions. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic i competència per aprendre a aprendre.**
54. Observar i explorar les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació, i iniciar-se a l'anticipació i ajudar-los a comprovar resultats. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic competència per aprendre a aprendre i tractament de la informació i competència digital.**
55. Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria, interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament. **Competència social i ciutadana.**
56. Participar activament en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar i, progressivament, en la presa de decisions de caràcter grupal, col·laborant en el manteniment i cura dels objectes i espais col·lectius. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic i autonomia i iniciativa personal.**
57. Conèixer diferents grups socials pròxims a la seva experiència, algunes de les seves característiques, produccions culturals, valors i formes de vida, generant actituds d'amistat, confiança, respecte i estimació: rols, tasques, càrrecs, ... de les persones. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística.**
Conèixer alguns elements de l'entorn sociocultural proper identificant el paper de les persones que hi formen part. **competència cultural i artística i competència social i ciutadana.**
58. Identificar i participar activament d'alguns trets culturals propis de les Illes Balears **Competència cultural i artística.**
59. Respectar i iniciar-se en el coneixement de les cultures diferents de la pròpia valorant-les com a font d'enriquiment i d'aprenentatge. **Competència cultural i artística.**
60. Iniciar-se en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge a partir de situacions significatives, manipulant funcionalment elements i col·leccions, identificant-ne atributs i qualitats, i establint relacions d'agrupament, classificació, comparació, ordre i quantificació. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic.**
61. Descobrir algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana i participar de forma activa en les experiències. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic.**
62. Identificar alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic i autonomia i iniciativa personal.**
63. Conèixer i valorar els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions, desenvolupant actituds de cura, respecte. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic. Competència social i ciutadana.**
64. Mostrar interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social, valorant la seva importància i la de la seva conservació per a la vida humana. **Competència en el coneixement i en la interacció amb el món físic i competència social i ciutadana.**

EDUCACIÓ INFANTIL.

OBJECTIUS 5 ANYS

65. Observar i explorar de forma activa estímuls sensorials i el propi entorn i identificar-ne els principals elements mostrant interès pel seu coneixement, formulant preguntes i generant interpretacions sobre algunes situacions i fets significatius. **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència en comunicació lingüística.**
66. Observar i explorar les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació, anticipant i comprovant els resultats de les accions realitzades. **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència social i ciutadana i autonomia i iniciativa personal.**
67. Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria, interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament i ajustant-hi la pròpia conducta. **Competència social i ciutadana i autonomia i iniciativa personal.**
68. Participar activament en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar i, progressivament, en la presa de decisions de caràcter grupal (converses, assemblees, negociacions, votacions, torns de paraula, petits debats...), col·laborant en el manteniment i cura dels objectes i espais col·lectius. **Competència en comunicació lingüística i autonomia i iniciativa personal.**
69. Conèixer diferents grups socials pròxims a la seva experiència, algunes de les seves característiques, produccions culturals, valors i formes de vida, generant actituds d'amistat, confiança, respecte i estimació. **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència en comunicació lingüística, competència social i ciutadana, autonomia i iniciativa personal i autonomia i iniciativa personal.**
70. Conèixer alguns elements de l'entorn sociocultural proper identificant el paper de les persones que hi formen part i valorant la seva feina. **Competència social i ciutadana i autonomia i iniciativa personal.**
71. Identificar i valorar alguns trets culturals propis de les Illes Balears: festes, tradicions i costums..., participant activament en algunes. **Competència social i ciutadana i autonomia i iniciativa personal.**
72. Respectar les cultures diferents de la pròpia valorant-les com a font d'enriquiment i d'aprenentatge i aproximar-se al coneixement d'entorns llunyans significatius. **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència social i ciutadana, autonomia i iniciativa personal i autonomia i iniciativa personal.**
73. Iniciar-se en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge a partir de situacions significatives, manipulant funcionalment elements i col·leccions, identificant-ne atributs i qualitats, i establint relacions d'agrupament, classificació, comparació, ordre i quantificació. **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència en comunicació lingüística.**
74. Descobrir algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana i participar de forma activa en les experiències, plantejant i verificant hipòtesis de solució de situacions i aportant estratègies personals de resolució. **Competència social i ciutadana, autonomia i iniciativa personal.**
75. Identificar alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes. **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i autonomia i iniciativa personal.**
76. Conèixer i valorar els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions, desenvolupant actituds de cura, respecte i responsabilitat que contribueixin al seu equilibri i conservació: consum racional, estalvi energètic i d'aigua, reciclatge, reutilització... **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència social i ciutadana i autonomia i iniciativa personal.**

EDUCACIÓ INFANTIL.

77. Mostrar interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social, valorant la seva importància i la de la seva conservació per a la vida humana. **Competència per aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món, competència social i ciutadana i autonomia i iniciativa personal.**

A l'**Àrea de llenguatges: comunicació i representació** facilita sobretot el desenvolupament de la *competència en comunicació i lingüística*: partint del llenguatge verbal, i amb el suport dels altres llenguatges, es tractaran totes les habilitats lingüístiques, fent especial esment a la comprensió i l'expressió oral i a la comprensió escrita. D'aquesta manera afavorim el desenvolupament lògic i les capacitats de relació amb els altres. La denominació i la descripció d'objectes, d'elements de la natura, de fets i situacions, de referents artístics i culturals; la narració de vivències personals, familiars i socials; la expressió verbal, plàstica, musical i corporal d'aquests coneixements i els sentiments sorgeixen resulten vitals per cooperar amb la potenciació del llenguatge.

OBJECTIUS 3 ANYS

43. Utilitzar la llengua com a instrument de comunicació. **Competència en comunicació lingüística.**
44. Expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral. **Competència en comunicació lingüística**
45. Explorar i gaudir de les possibilitats expressives del propi cos i d'objectes. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística.**
46. Adquirir progressivament els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana.**
47. Comprendre les intencions i missatges d'altres nins i adults. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana.**
48. Comprendre alguns texts orals i de tradició cultural mostrant plaer cap a ells. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística.**
49. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i l'escriptura en contextos significatius. **Competència en comunicació lingüística**
50. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística.**
51. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística.**
52. Interessar-se, apreciar i respectar les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística.**
53. Conèixer la cultura i la llengua pròpia de les Illes Balears. **Competència cultural i artística.**
54. Identificar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures. **Competència cultural i artística.**
55. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs, d'expressió i de joc. **Tractament de la informació i competència digital.**
56. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana.**

EDUCACIÓ INFANTIL.

OBJECTIUS 4 ANYS

57. Utilitzar la llengua com a instrument de comunicació, de representació, aprenentatge, plaer i expressió. **Competència en comunicació lingüística**
58. Expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges, triant el que millor s'ajusti a la intenció i a la situació. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana,**
59. Explorar i gaudir de les possibilitats expressives del propi cos, d'objectes, materials i instruments. **Competència en comunicació lingüística , competència cultural i artística i autonomia i iniciativa personal.**
60. Adquirir progressivament els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres, augmentant el bagatge lèxic. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana,**
61. Comprendre les intencions i missatges d'altres nins i adults, adoptant una actitud positiva envers la llengua, tant pròpia com estrangera. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana,**
62. Comprendre, reproduir i recrear alguns texts orals i de tradició cultural mostrant actituds d'interès i plaer cap a ells. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística.**
63. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i l'escriptura explorant el seu funcionament en contextos significatius i valorant-les com a instrument de comunicació, informació i plaer. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana**
64. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació d'experiències i de situacions reals o imaginàries. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística**
65. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges i, progressivament, als elements que les componen. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística**
66. Interessar-se, apreciar i respectar les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística**
67. Conèixer, respectar i estimar la cultura i la llengua pròpia de les Illes. **Competència cultural i artística**
68. Identificar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures, significatives per l'infant, representades dins el grup o llunyanes. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística**
69. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge i recerca. **Tractament de la informació i competència digital.**
70. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana,**

EDUCACIÓ INFANTIL.

OBJECTIUS 5 ANYS

71. Utilitzar la llengua com a instrument de comunicació, de representació, aprenentatge, plaer i expressió, i valorar la llengua oral com un mitjà de relació amb els altres i de regulació de la convivència. **Competència en comunicació lingüística.**
72. Expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges, triant el que millor s'ajusti a la intenció i a la situació i servint-se de forma progressiva del gest, el moviment, paraules, imatges, sons... **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana.**
73. Explorar i gaudir de les possibilitats expressives del propi cos, d'objectes, materials i instruments. **Competència en comunicació lingüística, competència cultural i artística i autonomia i iniciativa personal.**
74. Adquirir progressivament els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres, augmentant el bagatge lèxic i ajustant cada cop més el missatge als diferents contextos i interlocutors. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana.**
75. Comprendre les intencions i missatges d'altres nins i adults, adoptant una actitud positiva envers la llengua, tant pròpia com estrangera. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana.**
76. Comprendre, reproduir i recrear alguns texts orals, literaris i de tradició cultural mostrant actituds de valoració, plaer i interès cap a ells. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística.**
77. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i l'escriptura explorant el seu funcionament en contextos significatius i valorant-les com a instrument de comunicació, informació i plaer. **Competència en comunicació lingüística i competència social i ciutadana.**
78. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació d'experiències i de situacions reals o imaginàries, mostrant una actitud de curiositat envers la manipulació sensorial d'objectes i l'experimentació amb diverses tècniques. **Competència en comunicació lingüística, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic i competència cultural i artística.**
79. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges i, progressivament, als elements que les componen, realitzant activitats creatives, de representació i expressió artística. **Competència en comunicació lingüística i competència cultural i artística.**
80. Interessar-se, apreciar i respectar les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística.**
81. Conèixer, respectar i estimar la cultura i la llengua pròpia de les Illes Balears i reconèixer algunes de les seves manifestacions artístiques més rellevants. **Competència cultural i artística.**
82. Identificar i respectar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures, significatives per l'infant, representades dins el grup o llunyanes. **Competència social i ciutadana i competència cultural i artística.**
83. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge i recerca, d'expressió i de joc, fent-ne un ús cada cop més responsable i crític. **Tractament de la informació i competència digital.**
84. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula, i mostrar interès i gust per participar en aquests intercanvis comunicatius. **Competència social i ciutadana i competència en comunicació lingüística.**

EDUCACIÓ INFANTIL.

AVALUACIÓ

L'avaluació és l'eina que ens permet millorar i ajustar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les necessitats individuals i grupals.

És de caràcter global, contínua, formativa i integradora. Per tant, tenim en compte els següents aspectes:

QUAN AVALUAR?

1. Avaluació inicial: per ajustar les intencions educatives al nivell i interessos dels infants i així com conèixer els seus coneixements previs. Resulta molt important a l'hora de planificar la nostra feina com a docents.

A les famílies dels alumnes que s'incorporen al centre per primera vegada (tots els alumnes de tres anys i altres de quatre i de cinc) se'ls passa un **qüestionari** per tal de recollir informació de la història personal de cada un d'ells (s'adjunta qüestionari).

També es fa una **recollida de dades** del centre o escoles de bressol d'on vénen. Aquestes dades es tenen molt en compte a l'hora de fer els dos grups d'alumnes de tres anys, per tal que quedin el més equiparats possible.

Als alumnes a inici de curs se'ls passa unes proves per valorar els coneixements de cada un d'ells.

2. Avaluació formativa: durant tot el procés. Ens ajuda a veure possibles dificultats o errades que presenta la nostra planificació o tot el contrari, comprovar que siguin òptimes i adequades. Així com proporcionar a cada infant les ajudes pedagògiques pertinents.

Les eines que empram per aquest tipus d'avaluació són: **els informes trimestrals** on s'enregistra la informació per compartir amb les famílies; i **el quadern de seguiment** de l'alumne que ens permet dur a terme aquesta valoració. Per altra banda, també es fa una **acta d'avaluació** al final de cada trimestre per informar sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge de cada grup classe.

3. Avaluació sumativa: per saber què han assolit els infants sobre allò que s'ha treballat i per fer una valoració global del curs.

Per la qual cosa fem les **proves de final** de curs a tots els grups. Als grups de cinc anys se'ls fa una prova més específica acordada amb el primer cicle de primària.

COM AVALUAR?

A més dels sistemes d'avaluació ja explicats, l'**observació** continuada i sistematitzada és l'eina que més utilitzam a l'hora de recollir dades que després ens ajuden a fer la reflexió i anàlisi tant a nivell personal com amb la resta d'educadors/es. Aquesta observació va dirigida a les estratègies cognitives i socio-afectives que els infants entren per conèixer i resoldre les situacions més que a l'anàlisi d'habilitats específiques.

QUÈ AVALUAR?

1. Al procés d'ensenyament/aprenentatge: si hem partit del nivell de capacitats dels infants i dels coneixements previs, si les activitats han estat prou engrescadores, el grau de significativitat dels aprenentatges, dels continguts, la temporalització, els materials i recursos,...
2. L'actuació de l'adult: com hem plantejat els nous continguts, quina ha estat la nostra intervenció, com hem facilitat l'autonomia en el nou aprenentatge, si hem emprat un ample ventall d'activitats avaluatives, si hem ajustat el temps, si hem arribat a la diversitat de l'aula,...
3. L'adquisició i assimilació dels nous aprenentatges per part dels infants: s'han assolit, han quedat massa enfora de les seves potencialitats, si han pogut construir significats que corresponguin a un ample ventall de marcs particulars, quines interrelacions han establert amb la resta dels companys, com s'hi han implicat,...

EDUCACIÓ INFANTIL.

AVALUACIÓ 3 ANYS

ÀREA DE CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL

67. Incrementa progressivament la consciència de si mateix.
68. Coneix i representa el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions.
69. Identifica les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupa sentiments d'autoestima i autonomia personal.
70. Identifica i accepta els propis sentiments, emocions, necessitats i vivències.
71. Identifica i respecta les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres.
72. Adquireix seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup.
73. Realitza de manera cada cop més autònoma, activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana.
74. Actua autònomament en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines.
75. Ajusta els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup.
76. Progressa en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació.
77. Adequa el propi comportament a les necessitats dels altres.

ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN

78. Observa estímuls sensorials del propi entorn i fa preguntes sobre algunes situacions i fets significatius.
79. Observa les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació.
80. Es relaciona amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria.
81. Participa activament en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar.
82. Coneix diferents grups socials pròxims a la seva experiència i algunes de les seves característiques.
83. Coneix alguns elements de l'entorn sociocultural proper.
84. Coneix i participa en festes, tradicions i costums..., propis de les Illes Balears.
85. Respecta les cultures diferents de la pròpia.
86. S'inicia en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge.
87. Descobreix algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana.
88. Identifica alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes.
89. Coneix els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions, i desenvolupa actituds de cura i respecte.
90. Mostra interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

85. Utilitza la llengua com a instrument de comunicació.
86. Expressa emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral .
87. Explora i gaudeix de les possibilitats expressives del propi cos i d'objectes.
88. Adquireix els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres.
89. Compren les intencions i missatges d'altres nins i adults.
90. Compren alguns texts orals i de tradició cultural mostrant plaer cap a ells.
91. S'inicia en els usos socials de la lectura i l'escriptura en contextos significatius.
92. Emptra el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal.
93. S'aproxima al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges.
94. S'interessa, aprecia i respecta les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys.
95. Coneix la cultura i la llengua pròpia de les Illes Balears.
96. Identifica algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures.
97. S'inicia en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs, d'expressió i de joc.
98. S'inicia en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

AVALUACIÓ 4 ANYS

CONEXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL.

78. Incrementa la consciència de si mateix i es forma una imatge ajustada i positiva a través del moviment, i del joc.
79. Coneix i representa el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions.
80. Identifica les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant l'autonomia personal.
81. Identifica i accepta els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències o preferències.
82. Identifica i respecta les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres.
83. Adquireix seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup.
84. Realitza activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana.
85. S'orienta i actua en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines.
86. S'ajusta als ritmes individuals ,a les rutines de la vida quotidiana i del grup.
87. Progressa en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació, l'enfortiment de la salut, l'ordre i el treball.
88. S'adequa al propi comportament a les necessitats i requeriments dels altres.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN

91. Observa i explora estímuls sensorials i del propi entorn i identifica els principals elements.
92. Observa i explora les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació.
93. Es relaciona amb els altres interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament.
94. Participa en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar i en la presa de decisions de caràcter grupal.
95. Coneix diferents grups socials pròxims a la seva experiència, algunes de les seves característiques, produccions culturals, valors i formes de vida.
96. Coneix alguns elements de l'entorn sociocultural proper identificant el paper de les persones que hi formen part.
97. Identifica i participa d'alguns trets culturals propis de les Illes Balears
98. Respecta i s'inicia en el coneixement de les cultures diferents de la pròpia.
99. S'inicia en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge, manipulant funcionalment elements i col·leccions, identificant-ne atributs i qualitats, i establint relacions d'agrupament, classificació, comparació, ordre i quantificació.
100. Descobreix algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana i participa de forma activa en les experiències.
101. Identifica alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes.
102. Coneix i valora els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions.
103. Mostra interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social.

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

99. Utilitza la llengua com a instrument de comunicació, de representació, aprenentatge, plaer i expressió.
100. Expressa emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges.
101. Explora i gaudeix de les possibilitats expressives del propi cos, d'objectes, materials i instruments.
102. Adquireix els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres, augmentant el bagatge lèxic.
103. Compren les intencions i missatges d'altres nins i adults, adoptant una actitud positiva envers la llengua, tant pròpia com estrangera.
104. Compren, reproduïx i recrea alguns texts orals i de tradició cultural.
105. S'inicia en els usos socials de la lectura i l'escriptura explorant el seu funcionament en contextos significatius.
106. Empra el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació d'experiències i de situacions reals o imaginàries.
107. S'aproxima al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges i als elements que les componen.
108. S'interessa, aprecia i respecta les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys.
109. Coneix, respecta i estima la cultura i la llengua pròpia de les Illes.
110. Identifica algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures, significatives per l'infant, representades dins el grup o llunyanes.
111. S'inicia en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge i recerca.
112. S'inicia en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

EDUCACIÓ INFANTIL.

AVALUACIÓ 5 ANYS

CONeixEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL.

89. Incrementa la consciència de si mateix i es forma una imatge ajustada i positiva a través del moviment, del joc i de la interacció amb els altres.
90. Coneix i representa el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions.
91. Identifica les pròpies característiques, possibilitats i limitacions, desenvolupant sentiments d'autoestima i autonomia personal.
92. Identifica i accepta els propis sentiments, emocions, necessitats, vivències o preferències i ser cada cop més capaç de denominar-los, expressar-los, regular-los i comunicar-los als altres.
93. Identifica i respecta les característiques, diferències, sentiments, emocions, necessitats o preferències dels altres.
94. Adquireix seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup.
95. Realitza activitats habituals i tasques senzilles per resoldre problemes de la vida quotidiana, augmentant el sentiment d'autoconfiança i la capacitat d'iniciativa.
96. S'orienta i actua en els espais quotidians relacionats amb les vivències periòdiques i amb les rutines.
97. Ajusta els ritmes individuals a les rutines de la vida quotidiana i del grup.
98. Progressa en l'adquisició d'hàbits i actituds relacionades amb el benestar, la seguretat, la higiene, l'alimentació, l'enfortiment de la salut, l'ordre i el treball.
99. Adequa progressivament el propi comportament a les necessitats i requeriments dels altres.

ÀREA DE CONeixEMENT DE L'ENTORN

104. Observa i explora estímuls sensorials i el propi entorn i identifica els principals elements mostrant interès pel seu coneixement, formulant preguntes i generant interpretacions sobre algunes situacions i fets significatius.
105. Observa i explora les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació, anticipant i comprovant els resultats de les accions realitzades.
106. Es relaciona amb els altres interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament i ajustant-hi la pròpia conducta.
107. Participa en la preparació i realització de les activitats que es proposen en l'entorn escolar i en la presa de decisions de caràcter grupal (converses, assemblees, negociacions, votacions, torns de paraula, petits debats...), col·laborant en el manteniment i cura dels objectes i espais col·lectius.
108. Coneix diferents grups socials pròxims a la seva experiència, algunes de les seves característiques, produccions culturals, valors i formes de vida.
109. Coneix alguns elements de l'entorn sociocultural proper identificant el paper de les persones que hi formen part i valorant la seva feina.
110. Identifica i valora alguns trets culturals propis de les Illes Balears: festes, tradicions i costums.
111. Respecta les cultures diferents de la pròpia valorant-les com a font d'enriquiment i d'aprenentatge i s'aproxima al coneixement d'entorns llunyans significatius.
112. S'inicia en les habilitats matemàtiques i en el seu llenguatge a partir de situacions significatives, manipulant funcionalment elements i col·leccions, identificant-ne atributs i qualitats, i establint relacions d'agrupament, classificació, comparació, ordre i quantificació.
113. Descobreix algunes aplicacions de la matemàtica en la realitat quotidiana i participar en les experiències, plantejant i verificant hipòtesis de solució de situacions i aportant estratègies personals de resolució.

EDUCACIÓ INFANTIL.

114. Identifica alguns canvis de l'entorn i del propi cos lligats al pas del temps i a les rutines quotidianes.
115. Coneix i valora els components bàsics del medi natural i algunes de les seves relacions, canvis i transformacions.
116. Mostra interès pel coneixement i cura dels éssers vius i pels altres elements i objectes del medi natural i social.

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

113. Utilitza la llengua com a instrument de comunicació, de representació, aprenentatge, plaer i expressió, i valora la llengua oral com un mitjà de relació amb els altres i de regulació de la convivència.
114. Expressa emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges.
115. Explora i gaudeix de les possibilitats expressives del propi cos, d'objectes, materials i instruments.
116. Adquireix els recursos conversacionals necessaris per a la comunicació amb els altres, augmentant el bagatge lèxic i ajustant cada cop més el missatge als diferents contextos i interlocutors.
117. Compren les intencions i missatges d'altres nins i adults, adoptant una actitud positiva envers la llengua, tant pròpia com estrangera.
118. Compren, reproduïen i recrea alguns texts orals, literaris i de tradició cultural mostrant actituds de valoració, plaer i interès cap a ells.
119. S'inicia en els usos socials de la lectura i l'escriptura explorant el seu funcionament en contextos significatius i valorant-les com a instrument de comunicació, informació i plaer.
120. Empra el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació d'experiències i de situacions reals o imaginàries.
121. S'aproxima al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges i als elements que les componen, realitzant activitats creatives, de representació i expressió artística.
122. S'interessa, aprecia i respecta les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys.
123. Coneix, respecta i estima la cultura i la llengua pròpia de les Illes Balears i reconeix algunes de les seves manifestacions artístiques més rellevants.
124. Identifica i respecta algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures, significatives per l'infant, representades dins el grup o llunyanes.
125. S'inicia en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge i recerca, d'expressió i de joc, fent-ne un ús cada cop més responsable i crític.
126. S'inicia en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

EDUCACIÓ INFANTIL.

METODOLOGIA

L'ESCOLA I EL SEU ENTORN

La relació amb els altres i l'entorn ens ajuda a generar nous aprenentatges.

La relació amb els altres.

A la nostra escola, a educació infantil, treballam amb distints tipus d'agrupaments: individual, en parelles, en petit i gran grup, segon les activitats que realitzam.

RACONS: Són uns espais on els infants troben uns estímuls (materials, proposta de treball, jocs, etc.) que permeten treballar al seu ritme, segons el seu interès, el seu nivell maduratiu, etc., i fomenten la interacció i el treball en grup. L'activitat per racons respon a la manera d'aprendre dels infants a través del joc i respecta la capacitat d'atenció dels nins i nines d'aquestes edats. Aquest joc pot ésser verbal, manipulatiu, de relació, lògic, plàstic, etc. segons els interessos o les necessitats del moment.

El treball per racons és una activitat que es manté al llarg del curs però variant les normes (joc més lliure o més estructurat, responsabilitat de la tria, ordre), el material (cada vegada més complex i precís), el temps que s'hi dedica i la manera d'agrupar els infants (a vegades mesclant els infants del mateix nivell).

PROJECTES: Es tracta de temes d'estudi sobre els quals els nins i nines decideixen treballar i organitzen aquest treball per tal de crear hàbits d'autonomia intel·lectual i de feina. En el desenvolupament del tema entra en joc qualsevol àrea. Les àrees d'expressió funcionen per explicar o expressar el que anam aprenent.

Uns dels objectius de l'educació és aprendre a aprendre i això comença per sentir curiositat per les coses que passen, fer-se preguntes i cercar maneres de contestar-les. En els projectes els infants fan preguntes sobre l'entorn o temes que els interessin, pensen maneres de resoldre-les, cercant informació als llibres, mirant fotos, demanant ajuda als adults, etc., i aprenen a interpretar aquesta informació.

ASSAMBLEA: Són moments del dia en els quals el nin, la nina o la mestra poden parlar d'experiències, vivències, desitjos o objectes per compartir-ho amb els altres. Aquesta activitat relaciona l'escola amb la realitat dels nins. Les xerrades permeten treballar conceptes, procediments, actituds i valors a partir de les seves vivències.

Una forma de promoure les xerrades són les NOTÍCIES. En aquesta activitat ens asseiem tots a l'estora i cadascú conta les seves "notícies" (una vivència, un fet rellevant,...). A vegades els infants duen la seva notícia explicada a la llibreta missatgera.

Els objectius d'aquesta activitat són relacionar l'escola i el món exterior i acostumar els nins i les nines a reflexionar sobre les coses. A través de les notícies els infants manifesten les ganes d'aprendre en situacions externes a l'escola, a més a més són importants pel plaer que suposa comunicar als altres les pròpies vivències i així desenvolupar el llenguatge i la socialització.

Una altra activitat és la BOSSA SORPRESA, amb la qual pretenem engrescar als nins a fer preguntes, enraonar, pensar de manera crítica i sobretot que desenvolupin la seva creativitat i imaginació.

mitjançant la sorpresa es fomentarà:

- fer preguntes interessants per tal d'esbrinar de quin tipus d'objecte es tracta.
- esperar torn i escoltar als altres per no repetir les preguntes.
- imaginar-se l'objecte sense haver-lo vist.
- a vegades emprarem el sentit del tacte per conèixer una mica sobre l'objecte en qüestió.

EDUCACIÓ INFANTIL.

- durant l'activitat el nin que hagi dut la sorpresa serà el qui durà l'activitat i intentarà establir un ordre a l'hora de fer les preguntes.

PROTAGONISTA DE LA SETMANA: a la classe de 3 anys realitzam aquesta activitat que consisteix en que durant una setmana un o dos infants són els protagonistes. L'objectiu és potenciar la integració dels infants en el grup i desenvolupar la seva autoestima.

La relació amb l'entorn.

- La nostra escola està oberta i receptiva al què succeeix al seu entorn. Comptam amb diferents AGENTS EDUCATIUS:

L'AJUNTAMENT ens ofereix la possibilitat de treballar diferents activitats complementàries com :

L'EDUCACIÓ VIAL que la treballam gràcies a la policia local que vénen a les classes a realitzar diferents activitats segons el nivell educatiu dels infants.

L'EDUCACIÓ PER LA SALUT: treballam diferents aspectes com la higiene i l'alimentació,...

PARES: les famílies tenen un paper fonamental dins la nostra escola. Poden participar activament a nivell d'aula fent una activitat determinada ja sigui proposada pels mateixos pares (explicar la seva professió, fer un taller determinat,...) com per la mestra (fer crespells, bunyols ,contar un conte el dia del llibre,...). També participen com acompanyants a les **sortides culturals**.

Les famílies també col.laboren en les festes organitzades a nivell de cicle.

- **SORTIDES**: van variant segons l'edat, els interessos dels infats i el tema que es treballa a la classe així estam oberts i receptius al què succeeix al nostre entorn. És té en compte que al manco una vegada durant el curs escolar es faci una sortida de tot el cicle (normalment al teatre). Com a acomiat del grup de 5 anys s'organitzen unes colònies que tenen una durada de dos dies.

FESTES: a nivell de centre es programen a l'inici del curs les festes comuns com el concert de nadal, la festa de fi de curs entre altres. A nivell de cicle celebren les festes de : LES VERGES (bunyols), NADAL (patge reial), SANT ANTONI (fogueró), CARNAVAL(escola oberta a totes les famílies), PASQUA (jaia corema i crespells), EL DIA DEL LLIBRE entre altres.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT. VALORACIÓ INICIAL I VIES D'ACTUACIÓ

A fi d'establir un *Projecte curricular* que s'ajuste a la realitat dels nostres alumnes, acordam dur a efecte una valoració de les seves característiques segons els paràmetres següents:

- **Què s'ha de valorar:**
  - rendiment de l'alumne en l'etapa anterior
  - personalitat.
  - aficions i interessos.
  - situació econòmica i cultural de la família.
  - altres.
- **Com es pot obtenir la informació:**
  - informes anteriors
  - qüestionari als pares
  - entrevista amb pares
  - altres.

D'aquesta manera, el centre preveu distintes vies de resposta davant de l'àmplia gamma de capacitats, estils d'aprenentatge, motivacions i interessos dels alumnes.

Considerem **adaptacions curriculars** tots els canvis que es produeixin en el currículum a fi d'atendre les diferències individuals dels nostres alumnes. L'equip o el professor, quan estableixi cada adaptació, haurà de determinar amb antelació tant l'estratègia que s'ha de seguir com les característiques de l'alumne o alumna que puguin ajudar o dificultar l'estratègia: en quins agrupaments treballa millor, quin temps roman concentrat, a quins reforços és receptiu, quin autoconcepte té, etc.

Dins de les adaptacions curriculars diferenciarem dos models de resposta segons les situacions de diferent naturalesa que trobarem:

- **Adaptacions curriculars no significatives**
- **Adaptacions curriculars significatives**

EDUCACIÓ INFANTIL.

ADAPTACIONS CURRICULARS NO SIGNIFICATIVES

Se n'aconsella l'ús quan les dificultats d'aprenentatge no són molt importants. Les característiques fonamentals d'aquest tipus de mesures són les següents:

- no requereixen una organització molt diferent de l'habitual;
- no afecten els components prescriptius del currículum.

● **Programació de continguts i activitats**

– **Continguts**

Dins del conjunt de continguts que hagem assignat per al seu aprenentatge per part dels alumnes a cada àrea i curs, establim una diferenciació entre informació bàsica i informació complementària. És a dir, en primer lloc fixarem un cos de continguts essencials que han de ser apresos per tots per aconseguir els objectius previstos. A partir d'aquí, considerarem una altra sèrie de continguts que podran ser treballats o no depenent de les peculiaritats i necessitats de cada alumne.

– **Activitats**

Les activitats s'organitzaran per categories segons la seva diferent finalitat. D'una banda, tindrem en compte activitats de reforç, de consolidació d'aquells aprenentatges que considerem bàsics; per a això, el nivell de dificultat de les tasques proposades serà coincident amb l'assequibilitat mitjana que caracteritza a la informació essencial. D'altra banda, dissenyarem un altre tipus d'activitats més diversificades que impliquin bé una complexitat major, bé una ampliació de la perspectiva del tema treballat.

● **Metodologies diverses**

El millor mètode d'ensenyament per a alumnes amb unes determinades característiques pot no ser-ho per a alumnes amb característiques diferents, i al revés. És a dir, els mètodes no són millors o pitjors en termes absoluts, sinó segons que el tipus d'ajuda que ofereixen respongui o no a les necessitats que en cada moment tinguin plantejades els alumnes.

Les adaptacions en la metodologia didàctica són un recurs que es pot introduir en la forma d'enfocar o presentar determinats continguts o activitats, com a conseqüència de diverses circumstàncies:

- els distints graus de coneixements previs detectats en els alumnes;
- l'existència de diferents graus d'autonomia i responsabilitat entre els alumnes;
- la identificació de dificultats en processos anteriors amb determinats alumnes;
- etc.

Aquestes modificacions no haurien de produir-se només com a resposta a la identificació de dificultats, sinó com a prevenció d'aquestes.

EDUCACIÓ INFANTIL.

- **Material didàctic complementari**

La utilització de materials didàctics complementaris permet ajustar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les diferències individuals dels alumnes. De forma general, aquest tipus de material persegueix quatre objectius:

- consolidar continguts l'adquisició dels quals per part dels alumnes suposa una major dificultat;
- ampliar i aprofundir en temes de rellevància especial per al desenvolupament de l'àrea;
- practicar habilitats instrumentals lligades als continguts de cada àrea;
- enriquir el coneixement d'aquells temes o aspectes sobre els quals els alumnes mostren curiositat i interès.

- **Agrupaments flexibles i ritmes diferents**

L'organització de grups de treball flexibles en el si del grup bàsic permet el següent:

- que els alumnes puguin situar-se en distintes tasques;
- proposar activitats de reforç o aprofundiment segons les necessitats de cada grup;
- adaptar el ritme d'introducció de nous continguts.

Aquest tipus d'adaptacions requereix una reflexió sobre dos aspectes:

- els aprenentatges bàsics i imprescindibles per continuar progressant;
- la incorporació d'una avaluació que detecti les necessitats de cada grup.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ADAPTACIONS CURRICULARS SIGNIFICATIVES

Consisteixen bàsicament en l'adequació dels objectius educatius, l'eliminació o inclusió de determinats continguts essencials i la modificació consegüent dels criteris d'avaluació.

- **Destinatari**

Aquestes adaptacions es duen a terme per oferir un currículum equilibrat i rellevant als alumnes amb necessitats educatives especials.

Dins d'aquest col·lectiu d'alumnes, es tenen en compte tant aquells que presenten limitacions de naturalesa física, psíquica o sensorial, com els que posseeixen un historial escolar i social que ha produït "llacunes" que impedeixen l'adquisició de nous continguts i, al seu torn, desmotivació, desinterès i rebuig.

- **Finalitat**

Tendiran cap a l'assoliment per part de l'alumnat de les capacitats generals de l'etapa d'acord amb les seves possibilitats. L'objectiu últim ha de ser proporcionar a cada alumne la resposta que necessita segons les seves necessitats i també els seus límits, tractant que aquesta resposta s'allunyi, com menys millor, de les que són comunes per a tots els alumnes.

- **Avaluació i diagnòstic previ**

El major o menor allunyament del currículum bàsic dependrà de l'avaluació i diagnòstic previ de cada alumne, que ha de realitzar el Departament d'Orientació.

CONDICIONS PER A UNA ATENCIÓ EFECTIVA

La integració dels alumnes amb necessitats educatives especials i la concreció de les adaptacions curriculars seran possibles mercè a les següents mesures articulades en el centre:

a) La qualificació del professorat i la importància de l'acció tutorial.

b) La metodologia

El centre parteix de la constatació que els alumnes amb dificultats d'aprenentatge aprenen, bàsicament, de la mateixa manera que la resta. És a dir, els ajustaments metodològics respondran a uns principis i unes consideracions sobre l'aprenentatge que són comuns a tots els alumnes.

No obstant això, convé posar l'accent en la planificació més rigorosa i minuciosa, en la flexibilitat, la metodologia activa i la globalització. Dins d'aquest context metodològic es fixen una sèrie de mesures especialment beneficioses:

- el treball en grup reduït
- les visites sortides a l'entorn
- l'ús de l'ordinador i de diversitat de materials i recursos

c) Espais

Per afavorir el procés d'integració-normalització i per crear les condicions òptimes per al foment d'interaccions riques i fluides, es preveuen les mesures següents:

- sales per a les activitats de suport específic;
- possibilitat de modificar l'aula i de crear-hi més d'un espai;
- disposició adequada del mobiliari i cura de les condicions ambientals (acústica, visibilitat...);
- supressió de barreres arquitectòniques.

EDUCACIÓ INFANTIL.

d) Temps

La gestió del temps es guiarà per dos criteris: l'adaptació a les peculiaritats especials de cada alumne i la flexibilitat horària. Així, algunes activitats requeriran temps més prolongats (tallers, eixides, etc.) i unes altres de més reduïts, a causa de la fatiga, falta de concentració o altres motius.

7. ORIENTACIÓ I TUTORIA

EDUCACIÓ INFANTIL.

PLANTEJAMENT GENERAL

Crear una dinàmica de treball i d' estudi dins l' aula que afavoresqui el creixement i l' aprenentatge dels alumnes individualment i del grup com a col·lectiu.

Afavorir la confiança dels alumnes a fi de conèixer les seves necessitats i poder ajudar-los de manera efectiva.

Implicar les famílies en el fet educatiu dels seus fills a fi d'obtenir la seva col·laboració.

FUNCIONS DEL TUTOR/A

Algunes de les funcions del tutor/a d'un grup d'alumnes d'Educació Infantil són les següents:

- Facilitar la integració dels alumnes en el seu grup-classe i en el conjunt de la dinàmica escolar.
- Contribuir a la personalització dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Efectuar un seguiment global dels processos d'aprenentatge de l'alumnat per detectar les dificultats i les necessitats especials, a fi d'articular les respostes educatives adequades i demanar, si és el cas, els oportuns assessoraments i suports.
- Coordinar la informació sobre els alumnes que tenen els distints professors, coordinar el procés avaluador dels alumnes i assessorar sobre la seva promoció d'un cycle a un altre.
- Fomentar en el grup d'alumnes el desenvolupament d'actituds participatives en el seu entorn sociocultural i natural.
- Afavorir en l'alumne el coneixement i l'acceptació de si mateix, així com l'autoestima, quan aquesta es vegi disminuïda per fracassos escolars o d'un altre gènere.
- Coordinar amb els altres professors l'ajust de les programacions al grup d'alumnes, especialment pel que fa a les respostes educatives en cas de necessitats especials i/o de suport.
- Contribuir a desenvolupar línies comunes d'acció amb els altres tutors en el marc del *Projecte educatiu del centre*.
- Contribuir a l'establiment de relacions fluides amb els pares i mares, que faciliten la connexió entre el centre i les famílies.
- Implicar les famílies en activitats de suport a l'aprenentatge i orientació dels fills.
- Informar les famílies de tots aquells assumptes que afecten l'educació dels fills.
- Mitjançar amb coneixement de causa en possibles situacions de conflicte entre alumnes i professors i informar-ne degudament les famílies.
- Canalitzar la participació d'aquelles entitats públiques o privades que col·laboren en els processos d'escolarització i d'atenció educativa a aquells alumnes que procedeixen de contextos socials o culturals marginats.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ACTIVITATS DEL TUTOR/A

Algunes de les activitats prioritàries del tutor/a són les següents:

- Tenir entrevistes individuals amb alumnes quan aquests ho necessiten.
- Ajudar la integració, a principi de curs, dels alumnes que arriben al centre per primera vegada.
- Analitzar amb la resta del professorat les dificultats escolars dels alumnes degudes a deficiències instrumentals, problemes d'integració i altres, i cercar, si cal, els assessoraments i suports necessaris.
- Transmetre als professors totes aquelles informacions sobre l'alumnat que puguin ser útils per al desenvolupament de les seves tasques docents, avaluadores i orientadores.
- Preparar, coordinar i moderar les sessions d'avaluació procurant que el seu desenvolupament s'ajusti als principis de l'avaluació contínua, formativa i orientadora que es propugnen per a totes les fases del procés avaluador.
- Procurar la col·laboració dels pares i mares en relació amb el treball personal dels fills.
- Tenir entrevistes individuals amb els pares, quan ells les sol·liciten o el tutor/a les consideri necessàries.
- Tenir una reunió amb els pares a principi del curs. Aquesta reunió servirà per intercanviar informació i analitzar amb ells el procés educatiu dels fills.

EDUCACIÓ INFANTIL.

FUNCIONS DEL DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ

Algunes de les funcions de l'orientador/a en Educació Infantil són les següents:

AMB ELS ALUMNES

- Potenciar l'orientació a tots els alumnes, d'acord amb les seves característiques i necessitats pròpies.
- Contribuir al desenvolupament de capacitats generals: aprendre a pensar, aprendre a aprendre, millora de la intel·ligència, etc.
- Contribuir a la dimensió moral i cívica de l'educació i, en general, al desenvolupament dels eixos de contingut transversals al currículum.
- Contribuir al desenvolupament en els alumnes d'actituds i comportaments personals i socials positius.
- Col·laborar amb la resta del professorat i amb les famílies en l'afrontament de problemes de conducta quan arriben a presentar-se.
- Col·laborar amb la resta del professorat per anticipar-se a l'aparició de problemes generalitzats d'aprenentatge.
- Realitzar l'avaluació psicopedagògica prèvia.

AMB EL CENTRE I EL PROFESSORAT

- Assessorar tècnicament els òrgans directius en matèria d'intervenció psicopedagògica especialitzada, programes de desenvolupament individual, reforços o suports necessitats per determinats alumnes i criteris d'avaluació d'alumnes.
- Donar assessorament i suport al professorat en l'exercici de la funció tutorial, així com en matèria d'organització, agrupament i dinàmica de grups.
- Facilitar als professors la utilització de tècniques específiques instruccionals relatives a hàbits de treball, tècniques d'estudi, programes d'ensenyar a pensar.
- Assistir-los igualment en la posada en pràctica de tècniques de relacions humanes, dinàmica i gestió de grups, entrevista d'assessorament, lideratge, etc.
- Col·laborar amb el professorat en la prevenció i detecció de problemes o dificultats educatives, de desenvolupament i/o d'aprenentatge.

EDUCACIÓ INFANTIL.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

PER UNITATS TEMÀTIQUES

EDUCACIÓ INFANTIL

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA 1: CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL

TRES ANYS.

UNITAT 1

OBJECTIUS.

1. Conèixer i representar el propi cos i els elements següents: cara, braços i cames.
2. Tenir una imatge ajustada i positiva d'ell mateix, identificant les seves característiques.
3. Reconèixer progressivament les pròpies possibilitats.
4. Tenir una actitud de respecte envers les característiques de les altres persones.

CONTINGUTS.

1. El cos humà: cara, braços i cames.
2. Iniciació i representació de l'esquema corporal.
3. El cos i la pròpia imatge: diferències sexuals nin i nina.
4. Acceptació i valoració positiva de si mateix i de les pròpies possibilitats.
5. Acceptació de la identitat i característiques dels altres.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 2

OBJECTIUS.

1. Descobrir i utilitzar les pròpies possibilitats motrius.
2. Regular el moviment en relació amb el propi cos.
3. Reconèixer i identificar les pròpies necessitats.

CONTINGUTS

1. El cos humà: cara, braços i cames.
2. Iniciació i representació de l'esquema corporal.
3. El cos i la pròpia imatge: diferències sexuals nin i nina.
4. Acceptació i valoració positiva de si mateix i de les pròpies possibilitats.
5. Acceptació de la identitat i característiques dels altres.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

Competència cultural i artística.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Tenir iniciativa, acceptar els petits límits i manifestar una actitud que tendeixi a superar les dificultats que es plantegen.
2. Tenir una actitud de participació, dins la vida del grup.
3. Progressar en l'adquisició dels gests i actituds necessaris per adaptar-se al nostre entorn social i cultural amb els hàbits relacionats amb la higiene.
4. Adequar-se progressivament a les rutines diàries.

CONTINGUTS

1. Iniciativa i progressiva autonomia acceptant els petits límits en les diverses activitats que es plantegen.
2. Actitud de participació dins la vida en grup.
3. Adquisició dels gests i actituds necessaris per adaptar-se al nostre entorn social i cultural.
4. Adquisició progressiva dels hàbits relacionats amb la higiene.
5. Hàbits relacionats amb les rutines diàries.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA 1: CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL

QUATRE ANYS.

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Conèixer i representar el propi cos i els elements següents: cap, tronc i extremitats.
2. Tenir una imatge ajustada i positiva de si mateix, identificant les seves característiques personals.
3. Identificar progressivament les pròpies possibilitats i limitacions.
4. Tenir una actitud de respecte envers les característiques i qualitats de les altres persones i començar a valorar-les.

CONTINGUTS

1. El cos humà: cap, tronc i extremitats..
2. Representació de l'esquema corporal.
3. El cos, la pròpia imatge i la dels altres: diferències sexuals i atributs nin i nina.
4. Acceptació i valoració positiva de si mateix i de les pròpies possibilitats i limitacions.
5. Acceptació i valoració de la identitat i característiques dels altres.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Descobrir i utilitzar les pròpies possibilitats motrius, sensibles i expressives, adequades a les diverses activitats que empren en la seva vida quotidiana.
2. Regular el moviment en relació amb el propi cos, els objectes.
3. Representar diferents formes de moviment i expressió de sentiments i emocions.
4. Identificar els propis sentiments, emocions i necessitats, i comunicar-los als altres, i també identificar i respectar els dels altres.

CONTINGUTS

1. Desenvolupament del control progressiu, global i segmentari del cos, adequat a les diferents activitats de la vida diària.
2. Control postural: el cos i el moviment.
3. Exploració i presa de consciència de les pròpies possibilitats motrius, sensibles i expressives.
4. Identificació, comprensió i expressió dels propis sentiments, emocions, interessos i necessitats, respectant els altres.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

Competència cultural i artística.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Tenir iniciativa, acceptar els petits límits i manifestar una actitud que tendeixi a superar les dificultats que es plantegen, cercant en els altres la col·laboració necessària.
2. Tenir una actitud de participació i consens dins la vida del grup.
3. Progressar en l'adquisició dels gests i actituds necessàries per adaptar-se al nostre entorn social i cultural com els hàbits relacionats amb el benestar i la seguretat personal i la higiene.
5. Progressar en l'adquisició d'hàbits d'organització del treball com també en la comprovació dels aprenentatges que es van fent.
6. Adequar-se progressivament a les rutines diàries.

CONTINGUTS

1. Iniciativa i progressiva autonomia en superar les dificultats que es plantegen.
2. Actitud de participació i concens dins la vida en grup.
3. Adquisició dels gests i actituds necessaris per adaptar-se al nostre entorn social i cultural.
4. Adquisició dels hàbits relacionats amb el benestar i seguretat personal i higiene.
5. Hàbits d'organització del treball.
6. Comprovació dels aprenentatges que es van fent.
7. Hàbits relacionats amb les rutines diàries.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA 1: CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL

CINC ANYS

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Conèixer i representar el propi cos i els elements següents: cap, tronc i extremitats i articulacions, i algunes de les seves funcions.
2. Tenir una imatge ajustada i positiva d'ell mateix, identificant les seves característiques i qualitats personals.
3. Identificar progressivament les pròpies possibilitats i limitacions, valorar-les adequadament, i actuar d'acord amb aquestes.
4. Tenir una actitud de respecte envers les característiques i qualitats de les altres persones i començar a valorar-les, sense actituds de discriminació en relació amb el sexe o a qualsevol altre tret diferenciador.

CONTINGUTS

1. El cos humà: cap, tronc i extremitats i articulacions.
2. Funcions del cos humà.
3. Representació del propi cos i dels seus elements.
4. El cos, el cos dels altres i les diferències sexuals i atributs nin-nina.
5. Acceptació i valoració positiva de si mateix i de les pròpies possibilitats i limitacions.
6. Acceptació i valoració positiva de la identitat i característiques dels altres, respectant les diferències personals, físiques, socials i culturals.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Descobrir i utilitzar les pròpies possibilitats motrius, sensitives i expressives, adequades a les diverses activitats que empren en la seva vida quotidiana.
2. Regular el to, la postura i el moviment en relació amb el propi cos, els objectes, l'espai, el temps i els altres en el joc i en les diferents formes de representació com també en l'expressió de sentiments i emocions.
3. Identificar els propis sentiments, emocions i necessitats, i comunicar-los als altres, i també identificar i respectar els dels altres.
4. Representar diferents formes de moviment i expressió de sentiments i emocions.

CONTINGUTS

1. Control progressiu, global i segmentari del cos.
2. Control postural: el cos i el moviment.
3. Exploració i presa de consciència de les pròpies possibilitats motrius, sensitives i expressives.
4. Iniciativa en l'acció i en els nous aprenentatges, mantenint una actitud de superació de les dificultats.
5. Identificació, comprensió i expressió dels propis sentiments, emocions, interessos i necessitats, respectant també els dels altres.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

Competència cultural i artística.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Tenir iniciativa, planificar la pròpia acció per resoldre tasques; acceptar els petits límits i manifestar una actitud que tendeixi a superar les dificultats que es plantegen, cercant en els altres la col·laboració necessària.
2. Tenir una actitud de participació, consens i responsabilitat dins la vida del grup, desenvolupant hàbits de respecte, ajuda i col·laboració, així com evitant hàbits de submissió i domini.
3. Progressar en l'adquisició dels gests i actituds necessaris per adaptar-se al nostre entorn social i cultural com els hàbits relacionats amb el benestar i la seguretat personal, la higiene i l'enfortiment de la salut.
4. Progressar en l'adquisició d'hàbits d'organització del treball com també en la comprovació dels aprenentatges que es van fent.
5. Conèixer i anticipar-se progressivament a les rutines diàries.
6. Orientar-se i actuar en els espais quotidians utilitzant de forma adequada l'organització de l'espai i el temps.

CONTINGUTS

1. Iniciativa, autonomia i esforç en la resolució de tasques, col·laborant amb els altres.
2. Actitud de participació, consens i responsabilitat dins la vida en grup.
3. Respects, ajuda i col·laboració en les activitats de la vida en grup.
4. Adquisició dels gests i actituds necessaris per adaptar-se al nostre entorn social i cultural.
5. Adquisició dels hàbits relacionats amb el benestar i seguretat personal, higiene i enfortiment de la salut.

EDUCACIÓ INFANTIL.

6. Hàbits d'organització del treball.
7. Comprovació dels aprenentatges que es van fent.
8. Hàbits relacionats amb les rutines diàries.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Autonomia i iniciativa personal.

Competència social i ciutadana.

ÀREA 2: CONEIXEMENT DE L'ENTORN

TRES ANYS.

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Observar estímuls sensorials i experimentar a través dels sentits.
2. Relacionar-se amb els altres i conèixer les normes.
3. Participar activament en la preparació i realització de les activitats de l'escola.

CONTINGUTS

1. Observació i exploració d'estímuls sensorials.
2. Experimentació a través dels sentits.
3. Actitud de respecte i convivència cap als altres.
4. Participació activa en la preparació i realització de les activitats de l'escola.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Competència per aprendre a aprendre.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Conèixer els diferents grups amb què es relaciona (família, classe, escola) prenent progressivament en consideració als altres.
2. Identificar alguns elements que integren el seu entorn sociocultural.
3. Orientar-se i actuar de forma progressiva autònomament en els espais quotidians.
4. Utilitzar de forma adequada termes bàsics relatius a l'organització del temps i l'espai, en relació amb les seves vivències periòdiques i habituals.
5. Conèixer alguns trets culturals propis de les Illes Balears: manifestacions artístiques, festes, tradicions... i participar en algunes.
6. Respectar les cultures que conviuen dins l'aula.

CONTINGUTS

1. Grups amb què es relaciona (família, classe, escola) prenent progressivament en consideració als altres..
2. Orientació i actuació progressiva en els espais quotidians.
3. Nocions bàsiques d'orientació i situació en l'espai-temps.
4. Participació en algunes manifestacions artístiques i festes de la nostra cultura .
5. Actitud de respecte cap a les cultures que conviuen dins l'aula.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Competència per aprendre a aprendre.

Competència cultural i artística.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Identificar alguns canvis de l'entorn i del propi cos: estacions, temps atmosfèric, aniversaris ...
2. Mostrar interès i curiositat envers la comprensió del medi físic i social i formular preguntes.
3. Estimular el respecte i l'interès pels elements i objectes del marc natural i social.
4. Valorar la importància del medi natural i de la seva qualitat per a la vida humana.
5. Potenciar actuacions a favor de l'entorn més proper en la mesura de les seves possibilitats.

CONTINGUTS

1. Observar els canvis de l'entorn i del propi cos: estacions, temps atmosfèric, aniversaris ...
2. Interès i curiositat pel medi físic i social.
3. Formulació de preguntes per la comprensió del medi físic i social.

EDUCACIÓ INFANTIL.

4. Respecte i interès pels elements i objectes del marc natural i social.
5. Valoració del medi natural i de la seva qualitat per a la vida humana.
6. Actuacions a favor de l'entorn més proper en la mesura de les seves possibilitats.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

UNITAT 4

OBJECTIUS

1. Identificar i anomenar les formes planes (cercle, quadrat, triangle) i relacionar-les amb elements de l'entorn.
2. Iniciar-se en la classificació, ordenació i seriació d'elements a partir de les seves característiques.
3. Familiaritzar-se en l'ús i la funcionalitat de la sèrie numèrica.
4. Iniciar-se en la resolució de situacions senzilles a través d'estratègies i de recursos matemàtics.
5. Iniciar-se en l'ús de diferents instruments de mesura.
6. Iniciar-se en l'orientació espacial i temporal en relació al propi cos.

CONTINGUTS

1. Formes planes (cercle, quadrat, triangle).
2. Relació de les formes planes amb elements de l'entorn.

EDUCACIÓ INFANTIL.

3. Classificació, ordenació i seriació d'elements a partir de les seves característiques.
4. Ús i funcionalitat de la sèrie numèrica.
5. Iniciació en la resolució de situacions senzilles a través d'estratègies i de recursos matemàtics.
6. Iniciació en l'ús de diferents instruments de mesura.
7. Iniciació en l'orientació espacial i temporal en relació al propi cos.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència per aprendre a aprendre.

Competència matemàtica.

ÀREA 2: CONEIXEMENT DE L'ENTORN

QUATRE ANYS

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Observar i explorar estímuls sensorial, experimentant a través dels sentits i formulant preguntes.
2. Experimentar i manipular materials i objectes observant els canvis i transformacions
3. Relacionar-se amb els altres, conèixer i respectar les normes.
4. Participar activament en la preparació, realització i presa de decisions de les activitats de l'escola.
5. Participar en el manteniment i cura dels objectes.

EDUCACIÓ INFANTIL.

CONTINGUTS

1. Observació i exploració d'estímul sensorials.
2. Experimentació a través dels sentits i formulació de preguntes.
3. Actuació sobre els objectes provocant canvis i transformacions.
4. Normes de convivència: relació i respecte cap als altres.
5. Participació activa en la preparació, realització i presa de consciència de les activitats.
6. Manteniment i cura dels objectes.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Competència per aprendre a aprendre.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Participar en els diferents grups amb què es relaciona (família, classe amics i amigues, escola) en el decurs de les diverses activitats, prenent progressivament en consideració els altres.
2. Orientar-se i actuar autònomament en els espais quotidians, utilitzant de forma adequada termes bàsics relatius a l'organització del temps i l'espai, en relació amb les seves vivències periòdiques i habituals.
3. Conèixer algunes produccions culturals del nostre poble.
4. Respectar i valorar les diferents cultures que conviuen dins l'aula.

EDUCACIÓ INFANTIL.

CONTINGUTS

1. Participació en els diferents grups amb què es relaciona (família, classe, escola).
2. Consideració cap als altres en el decurs de les diverses activitats.
3. Orientació i actuació autònoma en els espais quotidians.
4. Nocions bàsiques d'orientació i situació en l'espai-temps.
5. Produccions culturals del nostre poble i participació en algunes.
6. Respecte cap a les diferents cultures que conviuen dins l'aula.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Competència per aprendre a aprendre.

Competència cultural i artística.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Identificar alguns canvis del seu entorn (estacions, temps atmosfèric) i del seu cos (alçada, edat, pes ...).
2. Mostrar interès i curiositat envers la comprensió del medi físic i social, formulant preguntes i interpretacions.
3. Estimular el respecte i l'interès pels elements i objectes del marc natural i social.
4. Establir algunes relacions entre els diversos components d'un ecosistema, valorar-les i assolir hàbits que afavoreixin el manteniment de l'equilibri, tals com reciclar, consumir racionalment, no embrutar...

EDUCACIÓ INFANTIL.

5. Potenciar actuacions a favor de l'entorn més proper en la mesura de les seves possibilitats.

CONTINGUTS

1. Canvis de l'entorn i del propi cos: estacions, temps atmosfèric, aniversaris ...
2. Interès i curiositat pel medi físic i social.
3. Formulació de preguntes i interpretació del medi físic i social.
4. Respecte i interès pels elements i objectes del marc natural i social.
5. Relacions entre els diversos components d'un ecosistema.
6. Valoració i assoliment d'hàbits que afavoreixen el manteniment i conservació del medi natura.
7. Actuacions a favor de l'entorn més proper en la mesura de les seves possibilitats.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

UNITAT 4

OBJECTIUS

1. Identificar, anomenar i representar les formes planes (cercle, quadrat, triangle i rectangle) i relacionar-les amb elements de l'entorn.
2. Iniciar-se en la classificació, ordenació i seriació d'elements a partir de les seves característiques.
3. Reconèixer lús i la funcionalitat de la sèrie numèrica.

EDUCACIÓ INFANTIL.

4. Mostrar interès en la resolució de situacions i problemes senzills a través d'estratègies i de recursos matemàtics.
5. Iniciar-se en l'ús de diferents instruments de mesura per resoldre situacions de la vida quotidiana.
6. Iniciar-se en l'orientació espacial i temporal en relació al propi cos, al dels altres i als objectes de l'entorn.

CONTINGUTS

1. Formes planes (cercle, quadrat, triangle i rectangle).
2. Relació de les formes planes amb elements de l'entorn.
3. Classificació, ordenació i seriació d'elements a partir de les seves característiques.
4. Ús i funcionalitat de la sèrie numèrica.
5. Resolució de situacions senzilles a través d'estratègies i de recursos matemàtics.
6. Ús de diferents instruments de mesura.
7. Orientació espacial i temporal en relació al propi cos.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència per aprendre a aprendre.

Competència matemàtica.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA 2: CONEIXEMENT DE L'ENTORN

CINC ANYS

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Observar i explorar de forma activa estímuls sensorials i experimentar a través dels sentits, formulant preguntes i generant interpretacions d'algunes situacions i trets significatius.
2. Observar i explorar les propietats sensorials, els canvis i les transformacions d'objectes i materials a través de l'experimentació i la manipulació, anticipant i comprovant els resultats de les accions realitzades.
3. Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria, interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament.
4. Participar activament en la preparació, realització i presa de decisions de les activitats de l'escola, col·laborant en el manteniment i cura dels espais col·lectius.

CONTINGUTS

1. Exploració, manipulació i reconeixement d'objectes i materials de l'entorn a través dels sentits.
2. Formulació de preguntes i interpretacions de situacions i trets significatius..
3. Actuació sobre els objectes provocant canvis i transformacions.
4. Anticipació i comprovació de resultats amb les accions realitzades.
5. Actitud de respecte cap als altres de manera satisfactòria i equilibrada
6. Interiorització progressiva de pautes de comportament social.
7. Participació activa en la preparació, realització i presa de consciència de les activitats.
8. Col·laboració en el manteniment i cura pels espais comuns.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Competència per aprendre a aprendre.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Participar en els diferents grups amb què es relaciona (família, classe, amics i amigues, escola, barri, poble...) en el decurs de les diverses activitats, prenent progressivament en consideració els altres.
2. Participar activament en la preparació, realització i presa de decisions de les activitats de l'escola, valorant la seva tasca.
3. Conèixer, identificar i valorar alguns trets culturals propis de les Illes Balears: festes, tradicions, costums, participant en algunes.
4. Respectar i valorar les diferents cultures que conviuen dins l'aula i municipi.

CONTINGUTS

1. Participació en els diferents grups amb què es relaciona (família, classe, escola).
2. Consideració cap als altres en el decurs de les diverses activitats.
3. Participació en la preparació, realització i presa de decisions de les activitats de l'escola.
4. Orientació i actuació autònoma en els espais quotidians.
5. Nocions bàsiques d'orientació i situació en l'espai-temps.
6. Identificació i valoració d'alguns trets culturals de les Illes Balears.
7. Respects i valoració de diferents cultures que conviuen dins l'aula i en el municipi.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Competència per aprendre a aprendre.

Competència cultural i artística.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Identificar alguns canvis del seu entorn (estacions, temps atmosfèric) i del seu cos i apropar-se al coneixement d'entorns llunyans significatius.
2. Observar canvis i transformacions mitjançant l'experimentació i manipulació d'elements de l'entorn immediat, emprant diferents unitats de mesura.
3. Establir algunes relacions entre els diversos components d'un ecosistema, valorar-les i assolir hàbits que afavoreixin el manteniment de l'equilibri, tals com reciclar, consumir racionalment, no embrutar...
4. Establir algunes relacions entre les característiques del medi físic i les formes de vida que s'hi estableixen.
5. Potenciar actuacions a favor de l'entorn més proper en la mesura de les seves possibilitats.

CONTINGUTS

1. Identificació d'alguns canvis de l'entorn i del propi cos: estacions, temps, aniversaris ...
2. Apropament al coneixement d'entorns llunyans significatius.

EDUCACIÓ INFANTIL.

3. Observació de canvis i transformacions mitjançant l'experimentació i manipulació.
4. Ús de diferents unitats de mesura.
5. Relacions entre els diversos components d'un ecosistema.
6. Valoració i assoliment d'hàbits que afavoreixen el manteniment i conservació del medi natura.
7. Relacions entre les característiques del medi físic i les formes de vida que s'hi estableixen.
8. Actuacions a favor de l'entorn més proper en la mesura de les seves possibilitats.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana.

Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

UNITAT 4

OBJECTIUS

1. Identificar, anomenar i representar les formes planes i tridimensionals (cub, piràmide, cilindre i esfera) en elements de l'entorn.
2. Classificar diferents elements a partir d'ordenar i comparar les seves característiques.
3. Reconèixer i utilitzar la sèrie numèrica de manera funcional.
4. Resoldre situacions i problemes utilitzant estratègies i de recursos matemàtics, mitjançant la representació.
5. Conèixer i utilitzar diferents instruments de mesura per resoldre situacions de la vida quotidiana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

6. Orientar-se en l'espai i el temps en relació al propi cos, al dels altres i als objectes de l'entorn, utilitzant nocions espaials i temporals.

CONTINGUTS

1. Identificació de formes planes i tridimensionals.
2. Anomenament de formes planes i tridimensionals.
3. Representació de formes planes i tridimensionals.
4. Classificació, ordenació i seriació d'elements a partir de les seves característiques.
5. Reconeixement de la sèrie numèrica.
6. Utilització de manera funcional i significativa de la sèrie numèrica.
7. Resolució de situacions i problemes utilitzant d'estratègies i recursos matemàtics.
8. Ús de diferents instrument de mesura per resoldre situacions de la vida quotidiana.
9. Orientació espai-temps en relació al propi cos, al dels altres i als objectes de l'entorn.
10. Utilització de nocions espai-temps.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència per aprendre a aprendre.

Competència matemàtica.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA 3: LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ.

TRES ANYS

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Utilitzar les diverses formes de comunicació, d'expressió i representació per tal de comunicar sentiments i desitjos.
2. Valorar la comunicació com a eina de relació entre les persones i per expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos i idees.
3. Iniciar-se en l'ús que regeixen els intercanvis lingüístics.
4. Utilitzar les normes que regeixen els intercanvis lingüístics.
5. Comprendre els missatges dels altres.

CONTINGUTS

1. Utilització progressiva de la llengua oral per relacionar-se, expressar i comunicar necessitats i vivències.
2. Ús progressiu del lèxic variat cada cop més precís.
3. Participació en situacions de comunicació.
4. Comprensió de les situacions comunicatives dels adults i altres infants en la llengua pròpia de les Illes Balears.
5. Actitud d'escolta i respecte cap als altres en diàlegs i converses col·lectives.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Comprendre textos orals de la tradició cultural.
2. Mostrar una actitud d'interès i plaer cap als textos orals.
3. Iniciar-se en l'ús dels recursos necessaris que regeixen els convencionalismes i criteris socials de la lectura i l'escriptura.
4. Valorar la lectura i escriptura com a instrument de comunicació, informació i plaer.

CONTINGUTS

1. Els textos: Escolta i comprensió de diferents tipus de textoa (tradicionals i contemporanis, contes, poesies ...)
2. Actitud positiva envers als diferents tipus de text.
3. Iniciació en l'ús de la lectura i l'escriptura.
4. Valoració del llenguatge oral i escrit com a instrument de comunicació, informació i plaer.
5. Ús dels recursos necessaris que regeixen els convencionalismes i criteris socials de la lectura i l'escriptura.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Emprar el llenguatge artístic com instrument d'expressió personal.
2. Iniciar-se en l'observació d'obres artístiques.
3. Interessar-se i valorar les produccions plàstiques pròpies com a instrument d'expressió.
4. Respectar les produccions artístiques i expressives pròpies i les dels seus companys.
5. Enriquir les seves capacitats expressives i comunicatives, utilitzant tècniques i recursos bàsics de les diferents formes d'expressió i representació.
6. Interessar-se i valorar les produccions musicals com a instrument d'expressió.
7. Interessar-se per les manifestacions artístiques pròpies.

CONTINGUTS

1. Utilització del llenguatge artístic com instrument d'expressió personal.
2. Observació d'obres artístiques.
3. Interès i valoració per les produccions plàstiques pròpies.
4. Respecte per a les produccions artístiques i expressives dels seus companys.
5. Experimentació amb diferents tècniques plàstiques i materials diversos.
6. Interès i valoració per les produccions musicals com a instrument d'expressió.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 4

OBJECTIUS

1. Conèixer la cultura i la llengua pròpia de les Illes Balears.
2. Identificar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures.
3. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs, d'expressió i de joc.

CONTINGUTS

1. Cultura i llengua de les Illes Balears.
2. Identificació d'algunes manifestacions artístiques d'altres cultures.
3. Iniciació en l'ús de les tecnologies de la comunicació.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

Competència cultural i artística.

Tractament de la informació i competència digital.

EDUCACIÓ INFANTIL.

ÀREA 3: LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ.

QUATRE ANYS

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Utilitzar les diverses formes d'expressió, de comunicació i representació per tal de comunicar sentiments, desitjos, experiències i idees del món real o imaginari.
2. Comprendre les necessitats i els missatges dels altres, adoptant una actitud positiva.
3. Utilitzar les normes que regeixen els intercanvis lingüístics i augmentar el bagatge lèxic.
4. Valorar la comunicació com a eina de relació entre les persones i per expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos i idees.
5. Utilitzar els recursos que regeixen els intercanvis lingüístics.

CONTINGUTS

1. Utilització progressiva de la llengua oral per relacionar-se, expressar i comunicar necessitats i vivències, idees, sentiments i interessos.
2. Ús progressiu de lèxic variat cada cop més precís, estructurant les frases de forma apropiada.
3. Participació i iniciativa en situacions de comunicació.
4. Comprensió de les intencions comunicatives dels adults i altres infants en la llengua pròpia de les Illes Balears.
5. Actitud d'escolta i respecte cap als altres en diàlegs i converses col·lectives, seguint les normes socials establertes.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Comprendre textos orals de tradició cultural, mostrant actituds d'interès i plaer cap a ells.
2. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i escriptura en contextos significatius.
3. Valorar el llenguatge com a instrument de comunicació, informació i plaer.

CONTINGUTS

1. Els textos: Escolta i comprensió de diferents tipus de textoa (tradicionals i contemporanis, contes, poesies ...)
2. Actitud positiva envers als diferents tipus de text.
3. Iniciació en l'ús de la lectura i l'escriptura en contextos significatius.
4. Valoració del llenguatge oral i escrit com a instrument de comunicació, informació i plaer.
5. Ús dels recursos necessaris que regeixen els convencionalismes i criteris socials de la lectura i l'escriptura.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació de situacions.
2. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges.
3. Interessar-se i valorar les manifestacions artístiques pròpies i la dels seus companys.
4. Respectar les produccions artístiques pròpies i i dels seus companys.
5. Identificar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures, significatives per l'infant, representades dins el grup.
6. Experimentar amb diferents tècniques plàstiques i materials diversos.
7. Interessar-se i valorar les produccions musicals com a instrument d'expressió.

CONTINGUTS

1. Utilització del llenguatge artístic com instrument d'expressió personal.
2. Representació de situacions a partir del llenguatge artístic.
3. Obres artístiques: pintura, escultura ...
4. Interès i valoració per les produccions plàstiques pròpies.
5. Respecte per a les produccions artístiques i expressives dels seus companys.

EDUCACIÓ INFANTIL.

6. Identificació d'algunes manifestacions artístiques pròpies i expressives d'altres cultures.
7. Experimentació amb diferents tècniques plàstiques i materials diversos.
8. Interès i valoració per les produccions musicals com a instrument d'expressió.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

UNITAT 4

OBJECTIUS

1. Conèixer, respectar i estimar la cultura i la llengua de les Illes Balears.
2. Identificar algunes manifestacions artístiques i expressives d'altres cultures.
3. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge, recerca i de joc.
4. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

CONTINGUTS

1. Cultura i llengua de les Illes Balears.
2. Respecte i estimació cap a la cultura i llengua de les Illes Balears.
3. Identificació d'algunes manifestacions artístiques d'altres cultures.
4. Iniciació en l'ús de les tecnologies de la comunicació i la informació.
5. Iniciació en l'ús de la llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

Competència cultural i artística.

Tractament de la informació i competència digital.

ÀREA 3: LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ.

CINC ANYS

UNITAT 1

OBJECTIUS

1. Utilitzar les diverses formes d'expressió, de comunicació i representació per tal de comunicar sentiments, desitjos, experiències i idees del món real o imaginari.
2. Ajustar-se, progressivament, als diferents contextos i situacions de comunicació habituals i als diferents interlocutors.
3. Valorar la comunicació com a eina de relació entre les persones i per expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies.
4. Comprendre les necessitats i intencions dels missatges dels altres, adoptant una actitud positiva vers la pròpia llengua.

EDUCACIÓ INFANTIL.

CONTINGUTS

1. Utilització progressiva de la llengua oral per relacionar-se, expressar i comunicar necessitats i vivències, idees, sentiments i interessos.
2. Ús progressiu de lèxic variat cada cop més precís, estructurant les frases de forma apropiada, amb entonació adequada i pronúncia clara.
3. Participació i iniciativa en situacions de comunicació,
4. Comprensió de les intencions comunicatives dels adults i altres infants en la llengua pròpia de les Illes Balears.
5. Actitud d'escolta i respecte cap als altres en diàlegs i converses col·lectives, utilitzant les normes socials establertes.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

UNITAT 2

OBJECTIUS

1. Comprendre i recrear textos orals, literaris i de tradició cultural.
2. Mostrar actituds de valoració, d'interès i plaer cap als diferents tipus de textos literaris.
3. Iniciar-se en els usos socials de la lectura i escriptura en contextos significatius.
4. Valorar la lectura i escriptura com a instrument de comunicació, informació i plaer.

EDUCACIÓ INFANTIL.

CONTINGUTS

1. Els textos: Escolta i comprensió de diferents tipus de textos (tradicionals i contemporanis, contes, poesies ...)
2. Actitud positiva envers als diferents tipus de textos.
3. Iniciació en l'ús de la lectura i l'escriptura en contextos significatius.
4. Valoració del llenguatge oral i escrit com a instrument de comunicació, informació i plaer.
5. Ús dels recursos necessaris que regeixen els convencionalismes i criteris socials de la lectura i l'escriptura.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

UNITAT 3

OBJECTIUS

1. Emprar el llenguatge artístic com a instrument d'expressió personal i de representació d'experiències i de situacions reals o imaginàries.
2. Aproximar-se al coneixement d'obres artístiques expressades en diferents llenguatges i progressivament els elements que les componen.
3. Experimentar amb diferents tècniques plàstiques i materials diversos.
4. Interessar-se, apreciar i respectar les produccions artístiques d'altres cultures, representades dins el grup o llunyanes.
5. Interessar-se i apreciar les manifestacions artístiques pròpies i les dels seus companys.
6. Interessar-se i valorar les produccions musicals com a instrument d'expressió.

EDUCACIÓ INFANTIL.

CONTINGUTS

1. Utilització del llenguatge artístic com instrument d'expressió personal.
2. Representació de situacions a partir del llenguatge artístic.
3. Obres artístiques: pintura, escultura ...
4. Interès i valoració per les produccions plàstiques pròpies.
5. Respecte per a les produccions artístiques i expressives dels seus companys.
6. Identificació d'algunes manifestacions artístiques pròpies i expressives d'altres cultures.
7. Experimentació amb diferents tècniques plàstiques i materials diversos.
8. Interès i valoració per les produccions musicals com a instrument d'expressió.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

EDUCACIÓ INFANTIL.

UNITAT 4

OBJECTIUS

1. Conèixer, respectar i estimar la cultura i la llengua de les Illes Balears.
2. Reconèixer algunes de les manifestacions artístiques més rellevants de les Illes Balears.
3. Iniciar-se en la utilització de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge, recerca, de joc i d'expressió.
4. Fer un ús cada cop més responsable i crític en la utilització de les noves tecnologies.
5. Iniciar-se en l'ús oral d'una llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

CONTINGUTS

1. Cultura i llengua de les Illes Balears.
2. Respecte i estimació cap a la cultura i llengua de les Illes Balears.
3. Reconeixement d'algunes manifestacions artístiques de les Illes Balears.
4. Iniciació en l'ús de les tecnologies de la comunicació i la informació com a recurs d'aprenentatge.
5. Recerca, joc i expressió a partir de les tecnologies de la comunicació i de la informació.
6. Iniciació en l'ús de la llengua estrangera per comunicar-se en activitats dins l'aula.

EDUCACIÓ INFANTIL.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència en comunicació lingüística.

Competència social i ciutadana.

Competència cultural i artística.

Tractament de la informació i competència digital.